

Catalunya Cristiana



Setmanari d'informació
i de cultura religiosa
ANY XXXVIII | NÚM. 2033
2,90 € | 9 SETEMBRE 2018



EN PRIMER PLA (P. 2 i 8-11)

Posar els rellotges a l'hora

El Pacte per a la Reforma Horària ha de permetre uns temps
més humans i cívics

P. 36-38



Actors de
Hollywood
i la seva fe
catòlica

Mark
Wahlberg

Club més Amics

Associació Amics de Catalunya Cristiana i Ràdio Estel

Contacte

Tel. 934 092 700

info@clubmes.cat

www.clubmes.cat

DEL 24 DE SETEMBRE
a l'1 D'OCTUBRE



PELEGRINATGE a la PULLA

El sud d'Itàlia més autèntic
i santuari Pare Pius

DEL 8 AL 19 D'OCTUBRE



SUD-ÀFRICA

El gresol multiracial més austral

DEL 13 AL 22 D'OCTUBRE



REGNES DE L'HIMÀLAIA: NEPAL I BUTAN

DEL 23 AL 30 DE NOVEMBRE



PALAUS MINOICS I MONESTIRS DE CRETA

DEL 3 AL 13 DE DESEMBRE



PELEGRINATGE A TERRA SANTA

Camí de fe, cultura i història

NOVEMBRE

NOVA YORK Llums de Nadal

DESEMBRE

ALPS ITALIANS Pessebres dels Alps



Horaris pastorals

«Somio en una opció missionera capaç de transformar-ho tot, perquè els costums, els estils, els horaris, el llenguatge i tota estructura eclesial es converteixi en una llera adequada per a l'evangelització del món actual, més que per a l'autopreservació» (EG, 27). Aquesta referència del papa Francesc als horaris a *L'alegria de l'Evangeli* —adreçada implícitament a les parròquies, comunitats i moviments— té molta importància sempre però especialment ara que s'està planejant el curs. Convé que en el si de l'Església, quan fixem els horaris de les misses, reunions, trobades, convivències, sortides, despatxos, ho fem de manera realment sinodal i tinguem especialment presents els horaris dels fidels, laics i laiques que formen el gruix de l'Església i dels quals els preveres i diaques som servidors. Molts observen que les eucaristies vespertines són més apropiades per als joves i que és poc realista fixar les misses familiars a primeres hores del matí. Però també cal tenir molt present els horaris quan es planteja una iniciativa cap enfora. Fa uns anys, membres de la Comunitat de Sant'Egidio feien *lectio divina* a les oficines a les tres de la tarda, l'hora més propícia per als qui hi treballaven.

No podem tampoc restar aliens

als canvis de ritmes horaris que es produeixen al nostre entorn. En aquest sentit és important també la proposta de Reforma Horària que es va consolidant i que aquest mateix setembre s'obre una oficina dedicada a aquesta reforma, com s'explica al Primer Pla d'aquest número.

De la mateixa manera que els campanars de les nostres esglésies solen fer el servei de torres del rellotge, també cal posar en hora el nostre rellotge interior perquè estigui en sintonia amb el de la societat que servim.

Amb motiu de l'11 de Setembre, d'acord amb els bisbes catalans, desitgem als nostres subscriptors i lectors que les legítimes aspiracions del poble català siguin reconegudes i que s'enforteixi el diàleg, la cohesió social, la negociació i la concòrdia.

Contingut

03
Editorial

05
La setmana

06
Opinió

08
En primer pla

12
Opinió

15
Vida eclesial

22
Església en el món

24
Opinió

28
La veu dels pastors

30
Biblia

32
Litúrgia

34
Espai lectors

36
Cultura

39
Laudato Si

46
Agenda

47
Des del carrer

El cardenal Omella dedica el seu escrit setmanal a la Diada



PÀGINA 28



21
Mn.
Francesc
Raventós,
un home
de Déu

Complot contra el papa Francesc

PÀGINA 16

Economia financera o economia real?



PÀGINA 24



12
Nou curs escolar



18
«Amoris laetitia»

La setmana en tuits

LOLA LÓPEZ @LOLALOPEZ_BCN
Comissionada d'Immigració, Interculturalitat i Diversitat

Coneix la diversitat religiosa de la ciutat de Barcelona. Portes obertes i activitats a centres de culte de totes les confessions i espiritualitats. La Nit de les Religions 2018, 15 de setembre. Inscriu-t'hi!

ANTONI PUIGVERD @APUIGVERD
Escriptor

Ha mort [Josep Fontana] un dels grans Mestres. Ell no tractava la història com un joc de plastilina per fer-ne una forma política interessada, sinó com el prisma que conté totes les cares, sovint contradictòries, del passat. Descansi en pau. Ens queda la seva obra

JAUME PUJOL @PUJOLJAUME
Arquebisbe de Tarragona

El Sant Pare ens demana constantment que preguem per ell. En aquests moments, juntament amb la pregària, és bo expressar-li el nostre reconeixement, suport i afecte com a pare i pastor. Que en els moments de dificultat mai ens manqui l'esperança de l'Evangeli

JOSÉ M. GIL TAMAYO @JMGILT
Secretari general de la CEE

Al Congrés Eclesial de Medellín hem viscut aquests dies un temps de gràcia, d'adhesió i de comunió amb el papa Francesc. Donem gràcies a Déu per la seva persona i ministeri en aquesta hora de l'Església i preguem per ell

Escollat a Ràdio Estel

IGNASI MIRANDA
Coordinador d'informatius

Obrim temporada

Hem començat nova temporada amb el mateix estil de programació i sempre amb la música en línia de continuïtat. Entre les novetats, hi ha *Xirinacs avui*, un nou espai sobre la figura, el llegat i el pensament de Lluís Maria Xirinacs (1932-2007). S'emet els divendres a les 19.30 h. Els ideals religiosos, democràtics, cívics i pacífics d'aquest home seran presents de la mà del director de l'espai, Lluís Planas, amic i deixeble del també polític i escolapi, i del presentador, Joan Trias, tot amb la col·laboració de Fundació Vida Bona.

El nou programa vol respondre a preguntes actuals a través de la figura d'aquest català, considerat referent per a uns i controvertit per a altres, però sempre una persona que pot dir molt a la societat present i futura. S'hi parla de filosofia, política, economia, valors i espiritualitat, des de la visió d'un home nominat tres vegades al Nobel de la Pau. La primera edició va ser, el dia 7, una presentació de *Xirinacs*. Lluís Planas el definia com «l'home tossudament alçat tota la seva vida, una síntesi excepcional de coneixements i savieses com la de Gandhi, Ramon Llull o el mateix Jesús».

Zoom

EDUARD BRUFAU



L'Argentina torna a afrontar una gran incertesa econòmica. Des de començament d'any el peso s'ha depreciat gairebé un 70% respecte el dòlar i la setmana passada el govern de Buenos Aires va demanar a l'FMI un avançament dels fons previstos per als propers tres anys. Els argentins s'enfronten per enèsima vegada a la maledicció de la inestabilitat econòmica.

L'efemèride de la setmana

11 de setembre del 1714: la caiguda de Barcelona marca l'origen de la Diada Nacional de Catalunya.



PILAR MALLA
Treballadora social



Podem estar orgullosos de l'atenció sanitària de primera qualitat que es dona als hospitals

PENSANT-HO MILLOR

Veure, reflexionar i actuar

La Vanguardia del dia 28 de juny d'enguany, en un dels editorials titulat *L'aposta de Barcelona per la ciència*, deia: «Barcelona ha decidit, amb bon criteri, imitar ciutats com Boston i Nova York i posar en marxa el seu propi pla metropolità de la ciència amb l'ambiciós objectiu de convertir-se en la capital europea de la investigació.»

Vaig llegir l'article quan em rodava pel cap un interrogant sobre la importància que es donava a la investigació mèdica (nosaltres en som referents mundials), i el perquè de la manca d'investigació sobre moltes de les causes de la pobresa que comporten situacions de marginació, de patiment i de menys esperança de vida, és a dir, de malaltia i mort.

No obstant això, podem estar orgullosos de l'atenció sanitària de primera qualitat que es dona als hospitals. Recordo quan els hospitals eren per als pobres i, els que podíem pagar, anàvem a les clíniques privades. Avui no és així: la bona medicina pública és per a tothom.

També cal valorar la quantitat i

qualitat d'activitats que es fan amb els nens i les nenes als casals d'infants i a les colònies de vacances, que actuen en molts casos com a mesures educatives, preventives i integradores. I no oblidem les iniciatives avui ben consolidades per donar professió i feina a persones que necessiten un aprenentatge concret per entrar al món laboral.

Tot i això, cal fer una reflexió sobre les causes de l'exclusió social, que es poden qualificar, i també es pot quantificar el cos social sotmès a una manca de prevenció. D'aquestes causes, en voldria fer esment en els propers articles.

UN NOU LLINDAR

La bondat, gest que ens implica

SEBASTIÀ
TALTAVULL ANGLADA
Bisbe de Mallorca



Implicant-nos els
uns amb els altres,
amb compromisos
compartits, podem
fer una societat millor

En un món tan diversificat com el nostre, potser ens resulta difícil pensar que tot el que fem i diem afecta a tothom. Alerta amb l'expressió «cadascú a ca seva i Déu per tot», alerta amb el sentit que li donem, perquè pot posar en evidència més el nostre tancament que no la nostra solidaritat, el nostre aïllament que no pas la nostra voluntat de comunicació, el replegament evasiu en la pròpia visió de les coses que no la nostra implicació.

Tenim una responsabilitat compartida des del moment que naixem i l'exercim amb el ple dret de fer que la nostra relació amb els altres ens faci més persones i doni goig treballar junts implicats en projectes comuns. Així s'edifica un poble, es consolida una comunitat humana, troba la seva dimensió social una família i viu el sentit de la vida cada individu. Implicant-nos els uns amb els altres, amb compromisos compartits, podem fer una ciutat millor, un poble en pau, casa de tots.

Millor encara si la valoració que fem de l'altre és perquè posem en relleu la seva bondat, que és un aspecte peculiar de l'amor. Quan som bondadosos, estem demostrant als altres, amb paraules i fets, que els

estimem d'una manera espontània i gratuïta, naturalment. Quan la compassió i l'amor són sentiments que es porten a dintre, aleshores la bondat és la seva activitat exterior, la cara amable que s'espera de l'altre. Que en diem, de coses, quan d'algú afirmem que és una bona persona!

La bondat és l'antídot contra els intolerants, contra els qui van d'inquisidors pel món fent els comptes als altres a tota hora. Encara que no sigui en una primera reacció, és possible que un gest de bondat faci fins i tot recapacitar l'altre perquè veu que no respon amb la mateixa moneda. De persones així n'hi ha moltes i són les qui fan avançar el món. Pensem que plantar cara amb bondat desarma el qui es creu ser l'adversari, perquè qualsevol gest d'amor serà sempre infinitament més contundent, racional i lògic que no la resposta de la venjança. Tot el que prové de la bondat és bona pluja que comunica vida.

Per uns temps més humans i cívics



**El Pacte per a la Reforma Horària ens
proposa endreçar el dia a dia**



«Qui està aprofitant les mesures de conciliació són bàsicament les dones, i sovint amb conseqüències sobre la projecció professional i l'accés futur a les pensions», diu Elena Sintès.

Pexels.com

«Només la coerció o l'explotació porten a l'alienació en una relació laboral. En el neoliberalisme desapareix la coerció externa, l'explotació aliena. En el neoliberalisme, treball significa realització personal o optimització personal. Ens veiem en llibertat. Per tant, no arriba l'alienació, sinó l'esgotament. Ens explotem a nosaltres mateixos, fins al col·lapse.» El filòsof Byung-Chul Han descriu amb precisió quirúrgica a *La societat del cansament* (Herder, 2015) una situació comuna a molts occidentals que han de fer mans i mànigues per cobrir tot un terreny de joc (esferes laboral, familiar i personal) inabastable.

«Tothom viu 24 hores, però hi ha una gent que les espem al màxim perquè treballa moltíssim i a sobre, quan arriba a casa, té moltíssimes responsabilitats (cura dels infants i de la gent gran). Però també tenim gent que no té feina, col·lectius en risc d'exclusió, que el seu temps passa d'una manera totalment di-

ferent. En els dos casos, probablement, això es viu amb fatiga», observa Fabian Mohedano, promotor del Pacte per a la Reforma Horària.

La iniciativa va sorgir l'any 2014 de la societat civil amb el convenciment que cal fer un canvi de plantejament absolut pel que fa als horaris a casa nostra amb l'objectiu de tenir «més bona qualitat de vida endreçant els usos del temps». Els horaris nacionals actuals són deutors del temps de la dictadura, en què molts caps de família estaven pluriempleats i activitats com ara el sopar s'anaven postergant. El mite de les hores de sol peninsulars no serveix, ja que molts països que tenen les mateixes condicions (Itàlia o Portugal) fa temps que apliquen horaris normalitzats amb Europa.

«Les jornades laborals s'allarguen una mitjana de dues hores més respecte altres països del nostre entorn, i això fa que la vida familiar es vegi molt reduïda i que, per tant, les possibilitats d'estar amb els infants

i amb els adolescents quedin perjudicades», indica Elena Sintès, sociòloga i cap de projectes a la Fundació Bofill.

A tot això cal afegir-hi la irrupció de les noves tecnologies, que, a més de canviar-nos la vida, han contribuït a accelerar-ho tot molt més. «Les vuit hores per treballar, vuit hores per descansar i vuit hores de temps d'oci s'han difuminat. A vegades hi ha gent a la feina que fa coses que tenen a veure amb el seu temps de compromís voluntari, i en els moments de descansar estàs mirant el mòbil i responent a una qüestió de feina. La feina ocupa la centralitat de la nostra activitat i hem de caminar cap a un equilibri», defensa Mohedano.

A més, tenint en compte l'afany mercantilista del capitalisme, algunes empreses ho aprofiten per fer treballar els clients de franc. És el cas de les benzineres autoservei, els bitllets d'avió que imprimim, les caixes d'autofacturació dels grans magatzems... «Les empreses parteixen de la idea que el consumidor és mà d'obra incomptable, motivada i gratuïta. L'estudien com el poden posar a treballar», afirma la sociòloga Anne Dujarier en una de les entrevistes del documental *Lladres del temps*, de la realitzadora Cosima Dannonitzer. «No som conscients d'aquest ús que es fa del nostre temps —opina Sintès—. És la part fosca de l'emergència de les tecnologies, que ens genera uns hàbits i unes pràctiques que són perjudicials, perquè ens roben temps i ens dominen, més que no pas ser nosaltres qui les dominem a elles.»

Treballadors amb vida personal i social plena

A Catalunya el govern de la Generalitat va fer seva la iniciativa ciutadana per a la reforma horària i va crear un consell assessor que, finalment, va concretar-se en el Pacte per a la Reforma Horària del juny del 2017. El pacte planteja mesures «que vagin encarades a millorar la flexibilitat, a incorporar el teletreball (per reduir els desplaçaments de la feina a casa), a escurçar la pausa per dinar al migdia i poder acabar la jornada laboral abans, perquè es puguin fer totes aquestes activitats socials i personals», explica Mohedano. De fet, al setembre veurà la llum l'Oficina del Pacte per a la Reforma Horària, que Mohedano espera «que tingui un rang, una força política i un pressupost d'acord amb la importància de la qüestió».



ELENA SINTÈS

«Les jornades laborals s'allarguen una mitjana de dues hores més respecte altres països, i això redueix la vida familiar»

En aquest sentit, consideren que és clau poder implicar els agents socials (sindicats i patronals), ja que «sense la negociació col·lectiva la reforma horària difícilment es podrà fer», argumenta Mohedano. Per als promotors les raons estan fonamentades: «Cal equiparar els horaris i la gestió del temps als salaris i la seguretat, unes matèries habituals de la negociació col·lectiva. Els estudis demostren que si tenim uns horaris flexibles i saludables el rendiment dels treballadors pot arribar a incrementar-se entre un 15% i un 30%. Això, a mitjà termini, podria traslladar-se als salaris», descriu Mohedano.

L'Objectiu 2025 del Pacte per a la Reforma Horària busca el reconeixement efectiu del temps personal i social, més enllà del productiu-la-



«La millor política de natalitat és la reforma horària. Millorar els horaris i la gestió del temps hi contribuiria decisivament», explica Fabian Mohedano.
Pexels.com

FABIAN MOHEDANO

«Sense la negociació col·lectiva la reforma horària difícilment es podrà fer»

boral. En aquest sentit, les dones serien les principals beneficiàries, ja que «una reforma horària global que optimitzés el temps per a tothom, independentment de si són homes o dones, facilitaria que hi poguéssim haver més corresponsabilització en les tasques domèstiques, de cura i les tradicionalment femenines», sosté Sintès.

De la mateixa manera, un altre aspecte que persegueix el pacte és reforçar la democràcia i la participació: «Les persones estem prenent consciència de la nostra ciutadania i del poder que tenim per influir, determinar i assumir el poder. Òbviament, el fet de no disposar de gaire temps lliure ho limita, però les tecnologies i l'oportunitat d'utilitzar les TIC facilita que puguem donar la nostra opinió», defensa Sintès.

La centralitat de l'escola

Certament, el temps escolar determina el quefer de les famílies, tant de la nuclear com de les satèl·lits (és el cas dels avis, que, sovint, han d'ajudar els pares), i, per tant, és un espai susceptible de fer-hi intervencions correctores. Aquí entra el concepte *entorns d'aprenentatge*, que reconeix que «els aprenentatges van més enllà de l'entorn escolar i curricular: s'aprèn fora de l'escola de manera formal i informal», explica Sintès. El repte seria, doncs, «teixir xarxes col·laboratives entre centres, entitats, serveis i administracions que hi ha a l'entorn del centre educatiu per generar una oferta educativa comuna, coordinada i que tingui com a objectius específics donar oportunitats per a tothom, millorar les condicions de l'aprenentatge i enriquir l'educació més enllà del currículum», continua Sintès.

A banda, hi ha algunes experiències destacables pel que fa a horaris escolars més compactats, que permeten sopar al voltant de les 7 o 8 del vespre i anar a dormir d'hora. «A França i alguns països germànics hi ha una pausa per dinar a l'escola a les 12 h. Es combina amb una jornada escolar que acaba a mitja tarda (cap a les 15-16h) i que es complementa amb una activitat extraescolar o de lleure educatiu que acaba a les 18-19h», destaca Sintès. «Ens preocupa l'ús que fan els adolescents i joves de les tecnologies. A banda de deixar de fer, per exemple, activitat esportiva, s'ha reduït fins a dues hores la son, i això té conseqüències devastadores sobre el rendiment acadèmic i la salut (diabetis, obesitat...)», apunta Mohedano.

Igualment, les vacances escolars serien un altre capítol susceptible de canviar. «Un desavantatge de les vacances, tan llargues, és que fan baixar el rendiment escolar i educatiu, especialment en els nois que no tenen accés a cap motivació educativa ni cultural, que fins i tot els poden fer perdre un o dos mesos d'aprenentatge», detalla Sintès.

La sociòloga proposa que ens fixem en França i els països anglosaxons, que distribueixen les vacances al llarg de l'any, 6-8 setmanes lectives i 1-2 de vacances, «de manera que les vacances d'estiu hi són, però no tan llargues». Amb una condició òbvia: «Que les vacances laborals també es puguin ajustar a aquest tipus de calendari.»

MONTSERRAT DEL POZO

Superiora general de les Missioneres Filles de la Sagrada Família de Natzaret



A punt d'encetar un nou curs educatiu, se'ns obre l'oportunitat de començar o continuar el canvi i la innovació, fonamentals a l'escola que vulgui donar resposta adient al que la societat avui demana.

L'escola només té una raó de ser: l'alumne. Estic convençuda que el gran canvi que cal generar en tot el que comporta la vida de l'escola ha de tenir com a prioritat el protagonisme de cada alumne, al qual cal saber estimar. És ell el que ha d'assumir el seu aprenentatge, per això és important trobar camins perquè la personalització de l'aprenentatge sigui efectiva. Cada dia se'ns fa palesa la realitat que no hi ha dos alumnes iguals. Aleshores, si tots són diferents, no puc pretendre que tots aprenguin idèntic contingut, al mateix ritme i de la mateixa manera

PUNT DE VISTA

En començar setembre

i fins i tot en el mateix temps. Sembla evident però, en canvi, per una llarga tradició, encara es fa difícil de canviar aquests esquemes.

I perquè al bell mig de tot aprenentatge hi ha de ser l'alumne, l'escola ha de dur a terme tot el canvi i la innovació d'acord amb la família, ja que per ser eficaç l'educació ha de ser missió compartida de tots els qui caminen al costat d'infants i joves. Família i escola cal que avancin en

la mateixa direcció.

És veritat que tot canvi genera recel, por, i fins i tot la mandra d'haver d'aprendre quelcom que no ens és habitual, per això és fonamental la bona i constant comunicació, la informació clara, a fi i efecte que les famílies comprenguin, desitgin i demanin pels seus fills el canvi que se'ls proposa.

El que convenç a l'hora d'acceptar qualsevol novetat sempre són els resultats i aquests són prou evidents per entusiasmar fins el més reticent. Els qui han optat pel canvi educatiu comproven en els fills i alumnes el gust per aprendre, el desig d'investigar, l'autonomia, la facilitat de treballar amb els altres.

A estrenar, doncs, un nou curs que ens ofereix la possibilitat de fer efectius la innovació i el canvi per una millor educació.

El gran canvi que cal generar en tot el que comporta la vida de l'escola ha de tenir com a prioritat el protagonisme de cada alumne

MIRADA AL MÓN

Kofi Annan, l'humanista

Aquest agost ens ha deixat Kofi Annan, qui fou el setè secretari general de les Nacions Unides (ONU), als 80 anys. Annan va ser un autèntic humanista. Un home bo i un polític honrat. Va ser un servidor públic que va saber, durant tota la seva carrera com a economista i diplomàtic, que l'autocrítica formava part, també, de la seva gestió per trobar solucions als conflictes.

Abans d'assolir la Secretaria general va ser l'encarregat dels programes del manteniment de la

pau promoguts per l'organització internacional. Els que el vam poder veure buscant la complicitat de la Unió Europea (UE), primer, per aturar el genocidi de Ruanda, i després, a Bòsnia, vam observar de prop la qualitat de la seva gestió i del seu missatge. El 2003, Annan va denunciar com a il·legal la invasió de l'Iraq, sense l'aval de l'ONU, promoguda per Bush, Blair i Aznar. En el desè aniversari d'aquelles matances i ja com a secretari general, després de succeir Boutros Ghali, va fer una forta autocrítica per no haver sabut fer front i haver ignorat els avisos que van portar als genocidis.

Kofi Annan va ser un ferm defensor del multilateralisme. Va introduir grans reformes a les Nacions Unides en un moment de transició d'un món bipolar cap a un món multipolar.

Annan va heretar una organitza-

TERESA CARRERAS

Periodista



ció a les portes de la bancarrota, la va sanejar i va aconseguir que els Estats Units paguessin el seu deute històric amb l'organització. Va ser guardonat amb el Nobel de la Pau que va compartir amb tots els treballadors de Nacions Unides.

La trajectòria d'Annan va estar marcada per l'intent de trobar solució a molts dels conflictes que té plantejats la humanitat sempre a través del diàleg i la negociació. Estava molt satisfet d'haver dissenyat els Objectius del Mil·lenni per impulsar el desenvolupament dels països més endarrerits que s'havien d'haver assolit el 2015. Envair l'Iraq i l'escàndol del programa Petrolí per Aliments, que va esquitxar responsables de l'ONU, el van portar a deixar el càrrec i retirar-se.

Annan va denunciar com a il·legal la invasió de l'Iraq, sense l'aval de l'ONU, promoguda per Bush, Blair i Aznar

SABER ESCOLTAR

Un nen al metro i un nen teòleg

El metro tardava a passar. Una veu anunciava el retard a causa d'un problema tècnic. És el que solen dir quan el tren triga. L'estació s'omplia de gent. Per fi va sonar una mena de botzina. Els vagons van molt plens. Vaig haver d'entrar enmig d'empenyes. Un jove amic meu, quan es trobava en un cas com aquest, solia dir: «¡Desembarco a Normandia!»

Els passatgers abarrotaven el vagó. Em va cridar l'atenció que, en un trosset, s'havia fet una rotllana. Què passava? Que un menut s'havia assegut a terra i que els grans admiraven com jugava amb una joguina, un petit automòbil que feia circular. Vaig arribar a l'estació on anava. I aquí es va acabar, per a mi, aquella escena. Una colla d'anys vaig

ser capellà d'una escola, i em feia impressió haver d'anar a l'aula dels de P3. Sort que les professores els preparaven per a la meua visita i així el meu petit discurs era més fàcil. Els infants quan són menuts sempre impressionen: veure'n la placidesa del rostre quan els pares els duen a coll, adonar-se que, en petit format, tenen mans i dits i peus, i que saben somriure... Un infant és un misteri del bon Déu!

Tanmateix anem al petit teòleg. En Francesc, de vuit anys, passejant amb el seu pare, li va preguntar: «Papà, quina és la grandària de Déu?» En aquell instant volava un avió i el pare li respongué: «Mira la dimensió d'aquest avió.» El noi li contestà que era molt petit i que

quasi no es veia. Un altre dia, el pare s'endugué el noiet a l'aeroport. En Francesc va exclamar: «Que grans i enormes que són tots els avions.»

El pare, bon pedagog, digué: «Mira, fill, Déu és així; la grandària depèn de la distància de la qual estiguis d'Ell. Com més a prop estiguis de Déu, més gran serà Ell en la teua vida.»

Com més a prop siguem de Déu, més gran serà Ell en la nostra vida

P-J YNARAJA

Capellà del Montanyà
ynaraja@gmail.com



Quan presidia celebracions matrimonials, sempre insistia que no oblidessin mai el seu compromís personal. «L'home és l'únic animal capaç de comprometre's», repetia constantment. Si eren joves amb inquietuds cristianes, ho entenien molt bé. Aleshores es parlava i es discutia molt sobre l'*engagement chrétien*, així, en francès. No us estranyeu que fos en aquesta llengua perquè les inquietuds espirituals, generalment, ens arribaven del país veí i, d'altra banda, era molt útil expressar-se en llengua estrangera, perquè així no hi havia equívocs. A alguns, això del compromís, els sonava a visites o regals de compromís, una cosa antipàtica, evidentment. *Engagement* no tenia res a veure amb enganys protocol·laris.

A PROPÒSIT DE...

Compromís

En aquell temps, malgrat diferents dificultats i prohibicions, el moviment escolta va influir en molts àmbits d'aquestes terres. No oblidem que el mateix Joseph Cardijn, per posar en pràctica les intuïcions i la promesa que havia fet al seu pare, es va desplaçar a Gilwell Park, el centre d'aprenentatge del moviment fundat per Baden Powell, i després va fundar i estructurar la JOC.

El moment central de qui pertanyia a l'escoltisme era el dia de la

El moment central de qui pertanyia a l'escoltisme era el dia de la seva promesa

promesa. Ningú no ho oblidava mai. Comprometre's, amb lleialtat i plenament, era un gran honor: «*Scout un jour, scout toujours*.» Ho recordava aquests dies de finals d'agost. Mes de vacances, de desconnectar, de desplaçar-se als llocs més insòlits, els que interessaven més perquè són els més desconeguts i els que enlluernaran més els coneguts, prescindint del seu valor antropològic o de l'enriquiment personal que pot suposar aquesta experiència. El que importa és col·leccionar records i també emmagatzemar moltes fotografies al mòbil per donar fe d'on hem estat.

«I la vida cristiana d'aquella gent? I les esglésies, les misses i les tradicions pietoses, les heu compartit?», pregunto. I ara! Aquests dies desconnectaven de tot això.



JOAN GUITERAS I VILANOVA

Canonge emèrit del Capítol Catedral de Barcelona / secretaria@catedralbcn.org

SIGNES D'AVUI

L'escola no es toca

La reacció davant dels atacs patits: «L'escola [catalana] no es toca.» Estracta de defensar el model escolar vigent. Es desestima l'immobilisme, que tancaria qualsevol proposta de millora. La defensa pretén subratllar unes quantes característiques permanents, que es consideren vitals. Concretament, en voldria subratllar dues, que responen als eixos sociopolítics del país: la immersió lingüística i la pluralitat de centres.

La immersió lingüística té com a objectiu cohesionar la societat, i dota els seus membres d'una competència lingüística sense discriminacions. Dues línies lingüístiques paral·leles conduirien al desacord. Cada persona després farà servir la llengua que cregui oportuna en les circumstàncies de la seva vida,

però serà capaç d'escoltar, de parlar i d'escriure en les dues oficials. Convé recordar que la llengua pròpia de Catalunya ha patit al llarg dels tres últims segles una persecució insistent. Per això, ha de tenir una protecció especial. Encara més en un món globalitzat, on els poders mediàtics poden condicionar molt les cultures de països sense estat, llevat que es tingui el criteri exemplar de Suïssa. Els que volen fracturar la societat volen tocar l'escola per impedir la immersió lingüística.

L'escola catalana s'ha vist enri-

El diàleg entre l'escola pública i l'escola d'iniciativa social ha estat fecund

LLUÍS
SERRA LLANSANA
llserrall@gmail.com



quida, sens dubte, per l'existència de la pluralitat de centres. El diàleg entre l'escola pública i l'escola d'iniciativa social ha estat fecund. N'hi ha que volen reduir l'educació a un monopoli públic. Els poders públics tenen com a prioritat garantir-la a tothom amb la màxima qualitat possible. Els intents de suprimir les escoles concertades també són una manera de tocar l'escola catalana. El teixit social i productiu del país s'ha fonamentat en aquesta sinergia entre projecte públic i projecte d'iniciativa social. Una societat pluralista com la nostra, dins d'uns paràmetres bàsics compartits, demana aquesta riquesa. L'aportació de les congregacions religioses ha estat constant i, especialment, pionera en l'educació de la dona.

VICTÒRIA
MOLINS, s.t.j.
viquimolins70@gmail.com



FINESTRA A LA VIDA

Les dues grans esclavituts actuals

Els informatius que ens presenten els mitjans de comunicació estan cada dia impregnats de tragèdies. Per això, sovint m'agrada donar bones notícies. Em sap molt de greu, però, si el que us explico aquesta setmana a la *Finestra a la vida* no és gaire positiu.

I és que dos temes actuals continuen sent dels més difícils d'aconseguir eliminar: la droga, amb els seus terribles efectes, i la violència masclista. Amb aquests dos problemes ens trobem els que ens sentim cridats a viure a prop dels marginats que patim perquè no ens en sortim.

La petita història que he viscut aquest matí estic segura que es repeteix sovint. No podem deixar de lluitar contra aquest mal que destrueix tant jovent mentre que enriqueix els que dominen una mer-

caderia que no veiem mai eliminada. Us confesso que cada vegada que anuncien el decomís de no sé quants quilos de droga a la televisió em pregunto on van a parar. Amb bona voluntat espero que a la foguera. Però la lluita no s'acaba mai, i les últimes conseqüències són tan invisibles per a la majoria de la gent com la que he viscut aquest matí: una hora i mitja esperant una noia que —desesperada i amenaçant de posar fi a la seva vida— m'havia demanat ingressar a l'hospital per desintoxicar-se.

I és que no n'hi ha prou amb el desig, sovint enmig de la desesperació, de sortir d'aquesta nova esclavitud dels temps actuals. D'una esclavitud no se'n surt si no és amb el do de la llibertat. I encara més quan l'esclavitud de la droga va unida a una

altra de tan greu com l'anterior: la de la violència masclista. A mi m'ha costat molt d'entendre-la: com és possible que una dona es resisteixi tant a denunciar l'home que la maltracta perquè no pot deslligar-se de tot allò que la té esclavitzada, com la necessitat malaltissa, la por de perdre allò que l'home li dona a un preu tan elevat com és el maltractament psíquic o físic?

La repetició de casos així confirma que no és tan fàcil pagar el preu de la llibertat en les dues terribles esclavituts modernes: la droga i la violència masclista.

La droga i la violència masclista, dos problemes difícils d'erradicar

Vida eclesial

Aquesta setmana oferim algunes claus per interpretar el complot contra el papa Francesc, reflexionem sobre l'«Amoris laetitia» i recordem el capellà Francesc Raventós

MÍRIAM DíEZ I JORDI LLISTERRI
Article publicat a Catalunya Religió

Pedres sobre Pere. Un complot contra Francesc

Volen el cap de Francesc. És el que demana la carta de l'exnunci Carlo Maria Viganò en què acusa el Papa d'encobrir els abusos sexuals del cardenal nord-americà Theodore McCarrick. Un document que parla d'uns fets que es remunten a abans del 2002.

Que Mons. Viganò no té devoció filial al Papa és conegut, que els antibergoglians italians voldrien que acabés aquest pontificat i es restaurés la italianitat del Vaticà és una realitat, però que gositar tant persones amb nom i cognoms a la carta i demani directament el cap del Papa és inèdit. Amb una també insòlita aliança amb els sectors ultraconservadors americans. A poc a poc, es va coneixent el rerefons del document.

Des del 2002 la Santa Seu ha optat per mà dura (tolerància zero) davant dels casos d'abusos sexuals per part del clergat. I qui va agafar clarament el toro per les banyes va ser el papa Ratzinger, amb decisions que van incomodar molts catòlics que consideraven que els draps bruts es renten a casa.

Des d'aleshores han anat sortint casos, especialment greus als països anglofons. Boston és el primer d'ampli abast i un dels més

esfereïdors. Ara els de la diòcesi de Pennsilvània i el cas del cardenal Theodor McCarrick, a qui el papa Francesc ha demanat que abandoni el col·legi de cardenals i es dediqui a una vida retirada i de penitència, després que ell mateix reconegués que són certs els abusos dels quals se l'acusa.

Qui sabia que el cardenal McCarrick havia comès abusos? Segons la carta de l'exnunci Viganò, Benet XVI i Francesc n'estaven al corrent, i per això Viganò, que encarna l'oposició al Papa, en demana el cap: que dimiteixi, per encobridor.

La carta de Viganò s'ha fet pública a mitjans ultraconservadors com *Catholic News Register*, *Infovaticana* o *LifeSiteNews*. Tots molt ben connectats entre ells i suportats per mecenes i grups que mouen molts diners. La carta la van redactar a Roma l'exnunci i el periodista italià Marco Tossati, que fa anys que llença pedres contra Francesc mentre és aplaudit per una tupida xarxa digital integrista.

En la missiva es fa saber que suposadament el papa Benet XVI hauria demanat unes mesures punitives per al cardenal McCarrick, però que aquest no en va fer cas. Ara surten proves —fotos i dades— del cardenal McCarrick duent una vida pública i fins i tot reunint-se amb el papa Benet després d'aquesta suposada amonestació. És per tant inversemblant que el Papa el sancioni i al mateix temps el rebi com si res. També Viganò va participar en alguns d'aquests actes sense fer cap fàstic al cardenal suposadament sancionat.

Com diu molt bé el vaticanista Andrea Tornielli a *La Stampa*, el document de Viganò és el món al revés: carrega el mort dels abusos precisament als Papes que han iniciat la croada contra els abusos.



Viganò, Burke, Bannon, Trump, Salvini...

Totes les consideracions sobre Viganò no poden distreure del més important: l'atac contra el Papa forma part d'un complot de més abast.

El cardenal Raymond Leo Burke, que ja va liderar l'oposició a les tímides obertures de l'*Amoris laetitia*, va ser el primer a fer-se ressò de les crítiques de Viganò. És coneguda als Estats Units l'aliança del cardenal Burke amb Steve Bannon, l'ex-cap d'estratègia de Donald Trump. Bannon és el nom que hi ha darrere de l'ús de les *fake news* com a arma política que van impulsar Trump a la presidència. I Bannon és un catòlic integrista declarat. Són conegudes les seves activitats —especialment des que va ser acomiadat de la Casa Blanca— als entorns del Vaticà i en contra del papa Francesc. Entre elles una histriònica campanya a partir de pòsters anònims penjats a Roma el febrer de l'any passat en relació amb la crisi pel lideratge al Sobirà Orde de Malta, de la qual va sortir perdent el cardenal Burke.



El Papa en la missa de cloenda de la Trobada de les Famílies de Dublín.

Totes les consideracions sobre Viganò no poden distreure del més important: l'atac contra el Papa forma part d'un complot de més abast

Més recentment, al duo Burke-Bannon s'hi ha afegit un tercer personatge d'especial rellevància: Matteo Salvini, el ministre de l'interior italià conegut per les seves agressives polítiques antiimmigració de caire xenòfob. Salvini i Bannon, que es coneixen, han atacat també el Sant Pare per la seva croada en defensa dels drets dels migrants.

I enmig de tot plegat, el fins ara desconegut *Dignitatis Humanae Institute*, amb seu a l'abadia de Trisulti, a pocs quilòmetres de Roma, dirigit per Benjamin Harwell, catòlic britànic ultraconservador i declarat admirador de Bannon. Els patrons d'aquest institut? L'esmentat cardenal Burke i el cardenal Renato Martino, conegut detractor del papa Francesc. Tot això sense parlar de les reaccions que ha comportat la recent revisió del Catecisme respecte de la pena de mort. La dreta extrema americana no perdonarà mai a Francesc que ja no puguin parlar a favor de la pena de mort com a catòlics.

ESGLÉSIA EN SORTIDA

El misteri del sofriment

En totes les accions i sortides apostòliques del papa Francesc els nens tenen un paper molt important. Els saluda, els abraça i els tracta amb una tendresa exquisida. Es pot dir que no hi falten mai escenes protagonitzades pels nens, a qui ell mostra tota la càrrega del seu afecte.

És un fidel reflex de l'amor de Jesús als nens que li fa dir: «Deixeu que els infants vinguin a mi, i no els ho prohibiu, que el Regne del Cel és dels qui són com ells» (Lc 18,16).

Però quan els nens pateixen, aleshores el cor del Pontífex vibra amb més emoció que mai.

Una vegada el papa Francesc visitava en un hospital la secció dels infants malalts de càncer. Es va entretenir personalment amb cada un. Després, durant l'Eucaristia, a l'homília va dir unes paraules trencades per l'emoció, que són una gran lliçó: «Cada vegada que veig un nen que té càncer, un tumor o una malaltia greu, em pregunto per què aquest nen ha de patir. De debò no hi trobo cap resposta. Només miro Jesús clavat en creu i hi veig reproduït el nen que tinc al davant.»

Aquesta és la manera de posar-nos davant del misteri del sofriment, i més encara si els que pateixen són nens innocents. El problema que en sorgeix no té solució i la pregunta no té resposta, però tampoc no en té la mort ignominiosa de Jesús a la creu.

JOSEP MARIA MASSANA

Barcelona

L'«Amoris laetitia», un clam a l'amor en parella i en família

El gran somni per a tothom

Un cop finalitzada la IX Trobada Mundial de les Famílies, és el moment idoni per aturar-nos i reflexionar sobre les set catequesis que se'ns van proposar com a camí de preparació a la Sagrada Família de Natzaret. Cadascuna d'aquestes catequesis estava centrada en algun aspecte de la família, però totes compartien un denominador comú: es basaven en l'exhortació apostòlica postsinodal *Amoris laetitia*.

I és que aquesta exhortació, fruit del Sínode de Bisbes sobre les relacions familiars i l'amor, essencialment la podem definir com un clam cap a l'amor en parella i en família, que resumeix a la perfecció tots els aspectes de les relacions humanes. La seva importància és tal que diversos autors d'arreu del món han decidit interpretar-la per acostar-la als fidels, de la mateixa manera que ho van fer les set catequesis de la Trobada Mundial de les Famílies.

Un d'aquests autors, Mn. Salvador Pié, el novembre de l'any passat va publicar un llibre fet precisament per atansar l'*Amoris laetitia* a tothom. El llibre, titulat *Guia de lectura i interpretació de l'Amoris laetitia*, el va editar PPC-Editorial, i com el seu nom indica és una guia per ajudar a interpretar millor l'exhortació i d'aquesta manera facilitar als lectors que puguin trobar camins i pautes concretes de l'orientació a la vida familiar. El llibre compta amb l'aportació de diferents autors que, coordinats per Mn. Salvador Pié, van col·laborar per apropar-nos una *Amoris laetitia* que per a molts encara és desconeguda.

Un clam cap a l'Amor

Dos dels autors que han col·laborat en aquesta guia d'interpretació de l'*Amoris laetitia* són el matrimoni format per Valentí Digón i Meritxell Donaire. La seva aportació a la publicació va sorgir a partir d'una Jornada de laïcats que es va dur a terme al Centre Abraham l'any 2016, on va assistir-hi la Meritxell: «Vaig participar en un taller sobre "Acollir la diversitat de situacions familiars". En el taller, s'analitzaven les diferents referències que es fe-



ia a l'exhortació del papa Francesc del collage actual de famílies que la nostra societat conté, com les famílies monoparentals o d'acollida, i es feia una crida a totes elles perquè fossin famílies missioneres.» Després de fer aquest taller, que també plantejava diverses opcions per assolir una comunitat oberta a l'acollida, la Meritxell i el Valentí van decidir escriure les seves conclusions en relació amb l'exhortació del Papa: «De les diferents conclusions i intervencions del taller, amb anàlisi dels enfocaments de l'*Amoris laetitia*, en sorgí un capítol del llibre de Mn. Pié, amb la intenció de servir de guia per a tots els que volguessin aprofundir en el document i veure-hi una aplicació pràctica.»

Des de la seva experiència en la matèria, el matrimoni Digón Donaire ens descriu l'*Amoris laetitia* com un «clam cap a l'amor en parella i en família, en el seu més ampli sentit». Com expliquen, es tracta d'un document vital per entendre el moment present de les relacions humanes, que és fidel al text de sant Pau



Mn. Pié amb l'equip de preparació al matrimoni de Santa Maria del Mar.

sobre l'amor en parella i en família i que ens retorna un cop més, a l'essència del Cristenmignostre. Tots dos recomanen que tothom el llegeixi.

El capítol IV de l'«Amoris laetitia» i el matrimoni

Com explica el matrimoni Digón Donaire, dins de l'exhortació del Papa hi ha un capítol que mereix una atenció especial, el capítol IV: «És un dels capítols més meravellosos, que ens ajuda a entendre el que significa l'amor a través de la paciència, el servei, la veritat, i l'absència d'enveja i irritació, entre d'altres.» Aquest capítol té una gran importància principalment perquè ens mostra el camí que han de seguir les parelles per aconseguir un bon funcionament del matrimoni. El seu origen, a més, el trobem en un text escrit fa més de dos mil anys per sant Pau, com explica el Valentí: «El realment sorprenent i meravellós és que parteix d'un text de Pau (1Co 13,4-7), il·l'anàlisi vers a vers que se'n fa en el llibre no deixa indiferent ningú.»

Les paraules de sant Pau van influir tant en el Valentí i la Meritxell que després de llegir el text i analitzar-lo tenen clar que el més important per al bon funcionament del matrimoni és «esforçar-se dia rere dia per complir el que proposa el text de sant Pau, i conrear la missió de santedat que predica el Papa.»

Valentí Digón i Meritxell Donaire fa anys que formen part de l'equip de preparació per al matrimoni de la parròquia de Santa Maria del Mar de Barcelona. Aquest text de Pau i altres de semblants són llegits en grup en les reunions de les parelles que volen casar-se i procuren portar totes les reflexions que sorgeixen a la vida diària. Des del seu compromís en aquesta pastoral, el Valentí i la Meritxell són testimonis de la gran diversitat actual de les parelles que demanen el sacrament del Matrimoni. A més, el valor artístic de la basílica fa que les parelles amb què tracten siguin molt diverses: «La majoria no són feligresos habituals de la basílica, en alguns casos ni tan sols són del barri, i hi abunden les nacionalitats i els orígens diferents. Aquest collage, com comenta el Papa, aporta als grups una riquesa especial de la qual tots sortim beneficiats, no només ells. També cal tenir en compte que la majoria de parelles ja fa temps que conviuen, de vegades són casades pel civil i d'altres, fins i tot, ja tenen fills. Per tant, els seus punts de vista ajuden a posar en context les paraules de Pau.»

Pel que fa a l'augment actual dels trencaments conjugals, el matrimoni Digón Donaire assenyala com a causes possibles factors molt diversos, entre ells la secularització de la societat actual. Altres motius poden ser «la gran individualització de les persones, la por d'aproximar-se a la transcendència, la imposició del paradigma científic-tecnològic en detriment de l'esperit humà, la fugacitat de les coses, la facilitat per connectar i desconnectar segons si ens agrada o no...» Per a aquest matrimoni tot plegat fa difícil que les joves generacions es plantegin formar família sobre uns fonaments que vagin més enllà de l'acord econòmic i social entre dues persones. S'ha de reforçar «el compromís d'aquells que volen ser fidels, honestos i coherents amb allò que creuen; d'aquelles parelles que estan convençudes que el matrimoni no només és un valor que cal mantenir, com qui manté les tradicions, sinó que s'hi ha de veure Déu en cada gest, paraula i acció, que és Ell que ens uneix a totes les persones».

Barcelona

J. M. MARTÍ BONET
Barcelona

Amb motiu de l'efemèride s'han celebrat diversos actes

50 anys de la Residència Sacerdotal Sant Josep Oriol

Pere digué a Jesús: «Mira, nosaltres ho hem deixat tot i t'hem seguit. Què rebrem, doncs?» Contestà Jesús: «Vosaltres, els qui m'heu seguit (...) tothom qui pel meu nom hagi deixat cases, germans, germanes, pare, mare, fills o camps, en rebrà cent vegades més i posseirà la vida eterna» (Mt 19, 27-29). Que en són, d'autèntiques, aquestes sagrades paraules mirant el grup de sacerdots que actualment viu a la Residència Sacerdotal Sant Josep Oriol de Barcelona, que compleix 50 anys d'història. Hi han passat gairebé 300 capellans jubilats.

«Quina meravella!», exclama Mn. Albert Torrens, «concelebrar l'Eucaristia cada dia, resar conjuntament les vespres, el Rosari, el mes de Maria, el del Sagrat Cor, els exercicis espirituals, la unció dels malalts, etc., i així lliurement, sense cap obligació; també poder ajudar en diversos ministeris sacerdotals, practicar la caritat fraterna amb els companys... Això és una autèntica meravella!»

Amb motiu d'aquesta efemèride s'han celebrat diversos actes, especialment la presentació d'un estudi referent a aquesta institució diocesana que té l'origen en la segona part del segle XIX, quan el bisbe Pantaleó Montserrat va deixar un llegat per atendre els sacerdots que després d'una vida

d'activitat apostòlica es trobaven sense mitjans i en la pobresa. D'aquí va sorgir l'Asil per a Sacerdots Pobres, després denominat Seminari Major, que van fer realitat els doctors Morgades i Català Albosa.

D'aquest últim, sent bisbe de Barcelona, la història diocesana en té un entranyable record, ja que fou el gran impulsor de la caritat heroica durant la pesta del 1885 a Barcelona. Ell personalment anava a visitar els malalts; tant és així que es va contagiar, però al final es curà. També va impulsar que hi hagués sacerdots que atenguessin els empestats, i prometia a qui ho fes un duro diari. Així, hi ha un llistat de més de 400 sacerdots, entre els quals el mateix Dr. Torras i Bages. Tots eren voluntaris d'aquesta caritat heroica i a l'ensens cal dir que renunciaren al cobrament d'aquest duro diari. També les religioses de la diòcesi s'hi bolcaren: unes assistint a domicilis dels empestats i unes altres fent de cuineres pels carrers de Barcelona. El bisbe els deia que en aquells moments la clausura i el claustre eren les cruïlles dels carrers de Barcelona on hi havia les cuines. Amb aquests actes de caritat es confirmà un dels trets típics del tarannà de la diòcesi, que és la caritat, i que impera a la Residència Sacerdotal de l'antic Seminari Major i de l'actual Residència de les Corts.

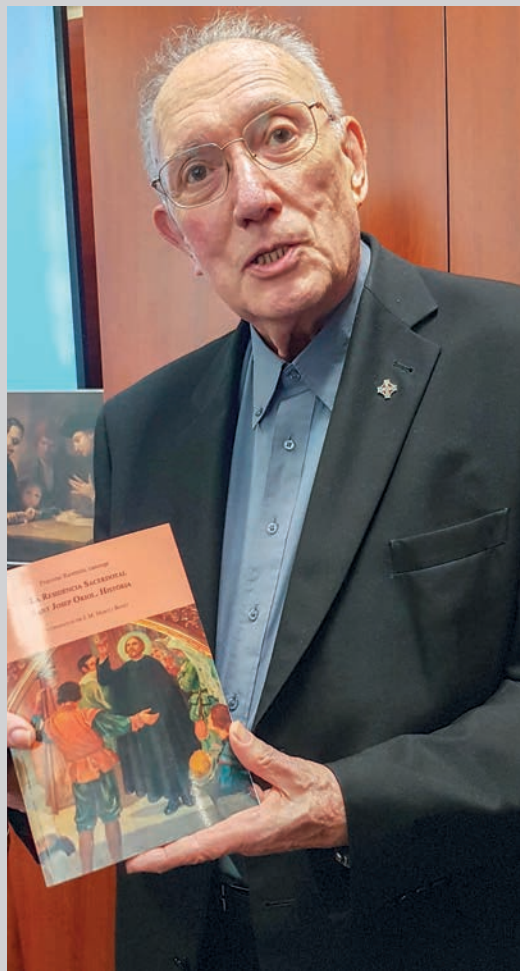
Segons diu Mn. Joaquim Brustenga: «Els residents hi viuen l'última etapa de la vida amb companys preveres i participen de l'ideal de la diocesaneïtat.» «Tot amb un companyerisme —com diu Mn. Enric Aymerich— excel·lent i unint-se en actes litúrgics i culturals, com ara les freqüents conferències de temes d'interès científic, teològic, històric i cultural.»

També cal remarcar el suport de l'arquebisbe D. Marcelo González durant el seu pontificat de Barcelona. Dos residents actuals —el cardenal Martínez Sistach i l'actual rector, Mn. Josep Serra— en fan el gran elogi, «ja que es tracta d'un bon servei als sacerdots dels bisbats de Barcelona, Terrassa i Sant Feliu de Llobregat».

Capellans residents
acompanyats del
bisbe auxiliar
Toni Vadell.



Agustí Codinach



Mn. Raventós a la presentació del seu llibre «La Residència Sacerdotal Sant Josep Oriol. Història».
Agustí Codinach

MN. JOSEP SERRA I COLOMER
Director de la Residència Sacerdotal
Sant Josep Oriol

Mn. Francesc Raventós i Pujol, un home de Déu que va conèixer i estimar el beat Pere Tarrés

El dia 15 d'agost, festa de l'Assumpció de la Mare de Déu, Mn. Francesc Raventós va acabar la seva cursa en aquest nostre món lliurant el seu esperit al Senyor. Era conscient de la seva malaltia i el dissabte dia 11 va voler rebre la unció dels malalts. Ens va demanar que ho diguéssim a la família i als companys de la residència sacerdotal. Més de 30 persones ens hi vam aplegar i ell, a mesura que arribava la gent, va adreçar-nos unes paraules ben clares, fent com un petit resum de la seva vida, del goig de la seva fe (que va arrel·lar i créixer en el si d'una família cristiana), de la seva vocació sacerdotal, del seu bon desig de servir el Senyor i la seva Església com a prevere. Ara estava disposat a acceptar el que el bon Déu disposés. Va rebre el sagrament de la Santa Unió, content i agraït la companyia de tantes persones.

Mn. Francesc Raventós va néixer fa 86 anys i de jove va parlar amb el beat Pere Tarrés per comunicar-li que entrava al seminari. El beat el va animar a anar endavant i li va dir que es preparés bé per ser un sant sacerdot. Aquestes paraules les ha recordat tota la vida, i molt més encara quan el 1975 se li va confiar la missió de ser vicepostulador de la causa de beatificació i canonització del Dr. Pere Tarrés. Cada any, per la festa del beat, explicava com estava la causa de canonització

i mostrava el ferm desig de veure'l proclamat sant i model per als sacerdots, metges i fidels.

Mn. Raventós va ser ordenat prevere el 22 de desembre del 1956. Va ser vicari de la nova parròquia de la Mare de Déu de Fàtima del Turó de la Peira, que s'acabava de crear. Hi va fer una gran tasca amb la joventut. El 1961 va passar al Seminari Menor, a la Conreria, amb la missió de ser-ne el director espiritual.

Des del 1970 va ser secretari particular de Mons. Ramon Daumal, bisbe auxiliar encarregat de la direcció de la Residència Sacerdotal Sant Josep Oriol, i va ser vicerector de la residència. I el 1984 va esdevenir-ne rector fins al 2013. En total, 43 anys regint la residència. Crec que es pot dir amb tota seguretat que si la residència sacerdotal ha fet un gran bé als sacerdots ancians de les nostres diòcesis, i si avui té futur, es deu en gran part a l'esforç i dedicació de Mn. Raventós.

Des del 1996 va ser canonge de la catedral de Barcelona. A més, Mn. Francesc va ser molts anys consiliari diocesà dels Grups Oració i Amistat (GOA), ajudava a la parròquia de la Mare de Déu del Remei, i també va ser confessor del Seminari Major de Barcelona i director espiritual de molts sacerdots i laics.

Ben segur que el Senyor beneeix la seva persona i l'ha acollit al seu si.

Si la residència sacerdotal ha fet un gran bé als sacerdots ancians de les nostres diòcesis, es deu en gran part a l'esforç i dedicació de Mn. Raventós

Tarragona

L'arquitecte de l'arquebisbat de Tarragona, Enric Casanovas, dona les claus per recuperar l'església de Constantí

El cas de l'església de Constantí. Causes i solucions

Tal com vam explicar en el número 2.020 de *Catalunya Cristiana*, la coberta i part del sostre de l'església de Sant Feliu Màrtir de Constantí es va esfondrar el passat 16 d'abril sense causar ferits. Malauradament, aquest no havia estat el primer contratemps que havia tingut el temple, ja que des de l'any 2013 havien començat a aparèixer esquerdes a les parets de l'església. A causa d'aquest deteriorament, el març de 2016 es va decidir tancar-la indefinidament, i a partir d'aquell moment totes les misses i cerimònies es van traslladar a altres edificis, com ara el centre parroquial o el pavelló poliesportiu. D'aquesta manera, ja fa dos anys que el poble no pot fer servir l'església a les celebracions més importants com ara la Setmana Santa, el Nadal o la festa major. Per saber quines són les causes del deteriorament, i saber també com viuen aquesta situació els feligresos, ens acostem fins aquest municipi del Tarragonès per parlar amb l'arquitecte de l'arquebisbat de Tarragona, Enric Casanovas, que ha viscut el cas en primera persona.

Els moviments del subsol, un problema general

Com a arquitecte de l'arquebisbat de Tarragona, Enric Casanovas coneix la situació de la majoria de les esglésies del territori, i és per aquest motiu que abans de l'ensorrament ja estava al corrent de la problemàtica de Constantí: «Sabia que l'església estava tancada des de feia dos anys, i encertadament, perquè al municipi hi ha moviments del subsòl que estan desestabilitzant molts edificis.» Aquests moviments del



subsol, com explica Casanovas, estan documentats des del 2013, tot i que van començar el 2010 coincidint amb l'inici d'unes obres d'una gran infraestructura a la zona: «Hi ha una certa sincronia entre les obres i els moviments del subsol; segurament les infraestructures logístiques van incidir en la humitat del terreny i van ser el detonant d'aquests moviments.»

Per analitzar la incidència que han tingut aquestes obres en el subsol del municipi, l'any 2013 un equip de geòlegs va dur a terme una exhaustiva investigació del terreny, i va acabar constatant que efectivament hi havia un problema en relació amb les argiles expansives, que formen part d'alguns subsols i que poden augmentar o reduir el volum segons la quantitat d'aigua que contenen. A causa de la humitat que hi ha a la zona, les argiles del municipi s'havien deformat greument, i van desencadenar els problemes estructurals del temple.

Com exposa Casanovas, com que es tracta d'una problemàtica general del subsol del poble, aquests canvis de volum de les argiles expansives podrien provocar també l'ensorrament de les cases que es troben dins l'àrea d'influ-



L'església de Constantí moments després de l'esfondrament, el passat 16 d'abril.

ència dels seus moviments: «Si les argiles es van inflant i desinflant a causa de la humitat, seguiran provocant esquerdes als edificis.» És per aquest motiu que tant ell com la resta de tècnics des d'un primer moment van demanar que es fes un control exhaustiu de manera periòdica per tal d'evitar l'aparició de més esquerdes, sobretot en període de pluges, que és quan les argiles tendeixen a expandir-se.

El futur de l'església

Tal com ens explica Enric Ca-

sanovas, per parlar del futur de l'església de Constantí cal saber com avança actualment el procés de deformació de les argiles. Tot i que la situació actual pot ser alarmant, l'arquitecte de l'arquebisbat és optimista a l'hora de trobar una solució: «Cal tenir esperança i pensar que aquestes argiles expansives es poden arribar a controlar i estabilitzar en un termini de temps relativament curt.» Solucionar la problemàtica del subsol és ara la màxima prioritat per poder recuperar l'església, ja que no es poden apuntalar les parets del temple fins que no s'aturin els moviments subterranis. L'actuació que cal fer per aconseguir-ho però, podria tenir un cost molt elevat: «Estem parlant d'actuar en el subsol d'una part del municipi. Primer hem d'analitzar si hi ha pèrdues a la xarxa d'aigua potable, i després controlar si hi ha fuites al clavagueram. Cal fer uns estudis que necessiten la col·laboració pública.»

Com a mesures cautelars, ja s'han retirat tots els elements de l'església que hi ha perill que caiguin, així com també tot el patrimoni artístic i religiós de l'interior del temple, en què destaquen les obres de Jujol. Així mateix, l'Ajuntament ha posat a disposició de la ciutadania una aplicació mòbil amb què els ciutadans poden col·laborar i fer aportacions per ajudar a recuperar l'església de Sant Feliu Màrtir. Com que els tècnics ja saben on s'ha d'actuar, podem afirmar que ja ha començat el compte enrere perquè es pugui recuperar l'església d'un poble que, dia a dia, està lluitant per salvar-la.

ENRIC CASANOVAS

«Al municipi hi ha moviments del subsol que estan desestabilitzant molts edificis»



**CERTIFICATS MÈDICS
CARNET DE CONDUIR
NÀUTICA I ARMES**

**CENTRE MÈDIC
PLAÇA MOLINA**

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR
- PSICOTÈCNICS
- LLICÈNCIA D'ARMES
- LABORALS I ESCOLARS
- NÀUTICA

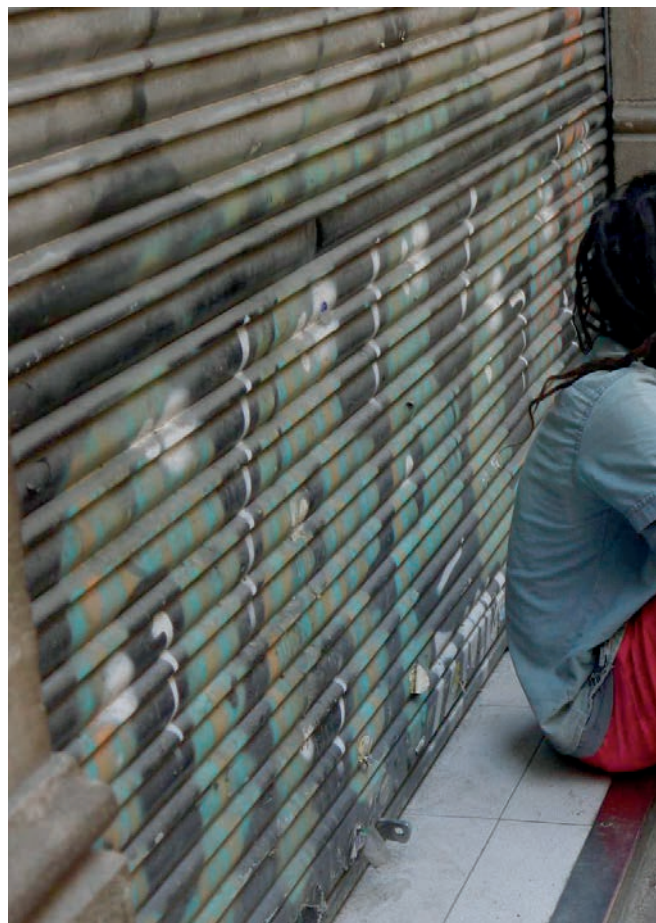
LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h
Les persones que es presentin amb un exemplar de Catalunya Cristiana tindran un descompte de 10 euros
www.centromedicoplazamolina.es

INFORMEU-VOS-EN:

Tel. 932 188 826
Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n
08006 Barcelona

MONS. FERNANDO CHICA ARELLANO
Observador permanent de la Santa Seu
davant la FAO, el FIDA i el PMA



Economia financera o economia real?



La pobresa és una realitat que ens interpel·la. / *Sylvia*

Encara que s'hagin aconseguit algunes metes significatives, no s'ha pogut derrotar l'exclusió social, que continua vigent de manera cruel i lacerant

El nostre món viu un atzucac marcat per èxits rellevants en diversos sectors, amb les conseqüents repercussions positives per a la vida humana. Percebem nombrosos avenços que cooperen en el benestar de la gent, com per exemple en l'àmbit de l'educació, la sanitat, la ciència i la comunicació. Tothom sap que l'economia i les finances han contribuït decisivament a aquests canvis benèfics. Tot i això, cal continuar caminant i unint esforços, perquè encara que s'hagin aconseguit algunes metes significatives, no s'ha pogut derrotar l'exclusió social, que continua vigent de manera cruel i lacerant. De fet, gran part de la població mundial viu fustigada pel flagell de la fam, la misèria, l'analfabetisme, la inseguretat quotidiana, sovint amb conseqüències tràgiques. Són temes de profunda incidència, sobre els quals la Santa Seu ha volgut reflexionar. En aquest sentit, el document *Oeconomicae et pecuniariae quaestiones* (OPQ) ofereix importants «consideracions per a un discerniment ètic sobre alguns aspectes de l'actual sistema econòmic i financer», com indica el subtítol.

Elaborat conjuntament per la Congregació per a la Doctrina de la Fe i pel Dicasteri per al Servei del Desenvolupament Humà Integral, es va presentar el maig del 2018. Conté un bon magisteri que no hauria de passar desapercebut per a la comunitat eclesial, ni tampoc per als actors econòmics o els dirigents polítics.

Com que té una certa complexitat tècnica, voldria centrar-me només en una qüestió: la relació entre l'economia financera i l'economia real. És important saber què passa en l'economia concreta. Com va assenyalar el papa Francesc en la seva primera exhortació apostòlica, «avui hem de dir no a una economia de l'exclusió i la desigualtat. Aquesta economia mata. No pot ser que no sigui notícia que un home gran que viu al carrer mori de fred i que sí que ho sigui una caiguda de dos punts a la borsa. Això és exclusió. No es pot tolerar més que es llenci menjar quan hi ha gent que passa fam» (*Evangelii gaudium*, n. 53). Ja a l'encíclica *Laudato Si*, el Successor de Pere advertia: «La crisi financera de 2007-2008 era l'ocasió per al desenvolupament d'una nova economia més atenta als principis ètics i per a una nova regulació de l'activitat financera especulativa i de la riquesa fictícia. Però no hi va haver cap reacció que fes repensar els criteris obsolets que continuen regint el món» (n. 189). En realitat, «no s'han après les lliçons de la crisi financera mundial» (*Laudato Si*, n. 109), com s'hauria d'haver fet, «neutralitzar els aspectes depredadors i especulatius i valorar el servei a l'economia real» (OPQ, n. 5).

La crítica més important consisteix en el fet que, al nostre món, «les finances ofeguen l'economia real» (*Laudato Si*, n. 109). La indústria financera és omnipresent i té una gran «capacitat de condicionar i —en un cert sentit— dominar l'economia real», de manera que «els egoismes i els abusos tenen un potencial sense parió per fer mal a la comunitat» (OPQ, n. 14). En lloc d'aportar recursos financers perquè l'economia produeixi béns i serveis en benefici de la població, les finances sembla que estiguin guiades pel mer interès del lucre i no per les necessitats reals de les persones.

Falta d'ètica

Hi ha diversos mecanismes con-

L'evolució de la ciència beneficia el benestar de la població.



temporanis que agreugen aquesta falta d'ètica i que separen l'economia financera de l'economia real. El document que ens ocupa n'indica diversos exemples; en seleccionem alguns. Primer, quan certs productes es negocien en els anomenats mercats extraborsaris i no en els mercats regulats, de manera que «sostreuen limfa vital i inversions a l'economia real» (OPQ, n. 26). Segon, l'expansió dels sistemes bancaris paral·lels, que afiguren «de manera imprudent

l'ús de l'anomenat finançament creatiu, en el qual la principal raó per invertir recursos financers és predominantment especulativa, quan no depredadora, i no un servei a l'economia real» (OPQ, n. 29). Tercer, grans corporacions — que dominen el 50% del comerç mundial — «redueixen dràsticament la càrrega fiscal transferint els ingressos d'un lloc a un altre, segons el que els convingui, transferint els beneficis als paradisos fiscals i els costos als països amb impostos elevats. Queda clar que això ha restat recursos decisius a l'economia real, i ha contribuït a la creació de sistemes econòmics basats en la desigualtat» (OPQ, n. 30). A més, en quart lloc, apareix l'elusió fiscal, sobretot dels grans intermediaris financers, que «representa una sostracció abominable de recursos a l'economia real i un mal per a tota la societat civil» (OPQ, n. 31).

Tot plegat mostra una dinàmica que constitueix un greu perjudici al bon funcionament de l'economia real i, per això mateix, resulta inacceptable des del punt de vista ètic. Es podrà discutir, a més, si hi ha casos d'immoralitat pròxima o immediata (és a dir, ocasions en què amb molta facilitat es generen abusos i frauds); però el que resulta evident és que aquestes realitats «difícilment poden trobar una justificació, ja sigui des del punt de vista ètic, ja sigui en termes d'eficiència global del mateix sistema econòmic» (OPQ, n. 30).

Ara bé, què podem fer davant d'aquesta situació? El document brinda alguns suggeriments per promoure els circuits virtuoses de l'economia real. N'esmentem només tres. Primer, «són molt positives i s'han d'encoratjar realitats com el crèdit cooperatiu, el microcrèdit, així com el crèdit públic al servei de les famílies, les empreses, les comunitats locals i el crèdit per a l'ajuda als països en desenvolupament» (OPQ, n. 16). Segon, hi ha la proposta d'«establir comitès ètics, dins dels bancs, per donar suport als consells d'administració» no únicament amb l'objectiu de «mantenir una coherència efectiva entre la missió fiduciària i la praxi financera, sinó també de donar un suport adient a l'economia real» (OPQ, n. 24). Tercer, «s'ha calculat



Guanys en
bitcoins./
Axel Castillo

Les finances sembla
que estiguin guiades
pel mer interès
del lucre i no per
les necessitats reals
de les persones

Cal superar la
dicotomia absoluta
entre l'economia i el
bé comú social

que n'hi hauria prou amb un impost mínim sobre les transaccions *offshore* per resoldre gran part del problema de la fam al món: per què no es fa amb valentia?» (OPQ, n. 31).

Economia i finança ètica

Així doncs, cal superar la dicotomia absoluta entre l'economia i el bé comú social i, per això, el Sant Pare exhorta «a la solidaritat desinteressada i a un gir de l'economia i les finances a una ètica a favor de l'ésser humà» (*Evangelii gaudium*, n. 58).

Es tracta d'impulsar «l'economia real, la que fa possible que es diversifiqui i millori la producció, que les empreses funcionin adequadament, que les petites i mitjanes empreses es desenvolupin i creïn ocupació» (*Laudato Si*, n. 189). En definitiva, i fent servir novament paraules del Bisbe de Roma: «No podem quedar-nos en silenci davant del patiment de milions de persones i la seva dignitat ferida, ni podem continuar avançant com si la propagació de la pobresa i la injustícia no tinguessin cap causa. És un imperatiu moral, una responsabilitat que ens involucra a tots, crear les condicions adients per permetre que

cada persona visqui de manera digna. Si rebutja una cultura del descartament, i una mentalitat d'indiferència, el món emprenedor té un enorme potencial per aconseguir canvis substancials millorant la qualitat de la productivitat, creant noves ocupacions, respectant les lleis laborals, lluitant contra la corrupció pública i privada i promovent la justícia social, juntament amb la distribució justa i equitativa dels beneficis» (missatge al prof. Klaus Schwab, president executiu del World Economic Forum de Davos-Klosters, Suïssa, 23 de gener del 2018). Aquest objectiu és important en l'hora present i són molts els que demanen que es compleixi, perquè ningú quedi endarrerit ni tirat a la cuneta de la vida i del progrés. En temes de finances, la virtut de l'honradesa s'ha de conrear, i també l'ardor pel bé comú, i és per això que cal enfortir la solidaritat i la justícia, erradicar l'egoisme i ser més ambiciosos per eliminar d'una vegada per totes el patiment dels que menys compten.

CARTA DOMINICAL

Davant la Diada d'aquest any

JOAN JOSEP
OMELLA OMELLA
Cardenal arquebisbe de Barcelona



Davant la Diada de Catalunya, que s'escau el proper dimarts, em venen a la memòria les paraules inicials d'una famosa pregària per la pau, segons l'esperit de sant Francesc d'Assís. Amb aquestes paraules, molts homes i moltes dones de bona voluntat d'arreu del món s'han dirigit a Déu durant segles. Són aquestes: «Senyor, feu de mi un instrument de la vostra pau. Que on hi hagi odi, hi posi amor. On hi hagi ofensa, hi posi perdó. On hi hagi discòrdia, hi posi la unió. On hi hagi error, hi posi la veritat».

Aquest Onze de Setembre pot ser un bon dia per fer present aquest esperit franciscà, tan arrelat a la cultura catalana. En les actuals circumstàncies, és possible que algú pensi que això és una utopia. Però hi ha utopies que, amb la bona voluntat de tots i amb creativitat, acaben convertint-se en realitat.

Ja ho vam dir els bisbes de les diòcesis catalanes a la trobada del setze de febrer d'aquest any: «Els bisbes [...] adrecem una crida a tothom a fer un esforç per refer la confiança mútua dins d'una societat com la nostra en què hi ha una gran pluralitat cultural, política i també religiosa. La cohesió social, la concòrdia, sentir-nos propers els uns als altres i el respecte als drets de totes les persones que viuen a Catalunya ha de ser un dels nostres objectius prioritaris en aquest moment».

El meu desig és fer una crida a la concòrdia, perquè em sembla que només en un clima de concòrdia és

possible avançar cap a «una solució justa a la situació creada que sigui mínimament acceptable per a tots, amb un gran esforç de diàleg des de la veritat, amb generositat i amb recerca del bé comú». Darrerament hem viscut fets i signes positius en aquesta línia. Tant de bo n'arribin d'altres i puguem crear un clima nou. Que Déu ens hi ajudi!

Cal bastir ponts. I cal fomentar una convivència vital i confiada. L'Església catòlica cal que sigui un factor de cohesió social, una instància que cerqui i promogui camins de bona voluntat, camins d'esperança i pau, camins de comunió i no de confrontació.

Us demano, doncs, que pregueu a Déu pel nostre poble i que feu vostra la pregària de sant Francesc. Em sembla que té el mèrit de ser tan universal que la poden fer seva tots els homes i les dones de bona voluntat, sigui quina sigui la seva religió o actitud davant les creences.

També recordo que al Missal Romà hi ha una bonica pregària pel propi país o per la pròpia ciutat, que es refereix significativament a l'esperit de concòrdia, i que diu: «Déu, Pare nostre, que amb admirable providència governeu el món, escolteu aquesta pregària pel nostre país, perquè la saviesa de les seves autoritats i l'honestetat dels seus ciutadans enrobusteixin la concòrdia i la justícia i puguem viure en la pau i en el progrés constant». Només puc afegir-hi: que així sigui. Bona Diada a tothom!

**JAUME
PUJOL BALCELLS**
Arquebisbe de Tarragona i Primat



ALS QUATRE VENTS

Solivella, 275 anys del vot al Sagrat Cor

Han estat innumbrables les vegades que en el curs dels meus viatges he travessat Solivella, gairebé un pas obligat entre les comarques de Tarragona i de Lleida. En moltes ocasions he admirat la personalitat històrica d'aquest poble agrícola de la Conca de Barberà amb les seves vinyes canviant de color segons la temporada.

Aquest dilluns 10 de setembre, com el passat 10 de juny, la meua visita a Solivella té un motiu joïós que honora l'Església de Tarragona: la celebració del 275è aniversari del vot que va fer el poble al Sagrat Cor de Jesús, devoció de la qual va ser pioner a la nostra arxidiòcesi.

Amb motiu d'aquest aniversari, vull felicitar el rector de Solivella, Mn. Pere Fibla, i les autoritats municipals que s'uneixen a la festa, que començarà avui amb una missa solemne i una ofrena floral davant la imatge de la Mare de Déu de la façana de la parròquia, i s'acabarà a la tarda amb la processó amb el Santíssim Sagrament pels carrers de la població.

Lligat al vot de poble, que es va fer per implorar la salvació davant una epidèmia mortal, Solivella i la seva devoció al Sagrat Cor de Jesús tenen tres Privilegis que li van ser concedits, un pel Papa, el segon pel rei i el tercer per l'arquebisbe. Els documents, en marc de plata, es van conservar amb afecte al costat de l'altar major, fins que van

ser destruïts en una de les guerres, l'any 1835.

Amb satisfacció he accedit a la petició de les autoritats de refer el document episcopal, amb l'esperança que s'aconsegueixin també els altres dos Privilegis en dates properes.

Celebrar 275 anys del vot popular al Cor de Jesús té una significació molt especial. És una prova que la fe s'ha transmès de generació en generació. En redactar el meu vot reconstruït penso no sols en aquest passat de fe, sinó també en el futur. Tant de bo siguem capaços de transmetre a altres els ensenyaments que nosaltres hem rebut dels nostres grans. No serà només un ornament, un fet costumista, sinó el millor llegat que podrem deixar als qui ens succeeixin.

La del Sagrat Cor és una devoció molt important en la vida cristiana, perquè té per objecte directe l'amor de Jesucrist per nosaltres, fins al punt de ser capaç de lliurar-se a la passió i mort per la nostra salvació.

A Jesús, present en el sagrari i en la custòdia, i a la Mare de Déu del Tallat, tan a prop, els demano avui especialment pel poble de Solivella i per tota l'Església de Tarragona.

COMENTARI DE LA PARAULA

El sord i el tartamut, figura dels deixebles

Jesús, obligat a exiliar-se per un temps en territori pagà, per la pressió que exercien sobre els seus deixebles les autoritats jueves vingudes expressament de Jerusalem, de tornada, ha sortit dels confins de Tir, passant per Sidó, al nord de Tir, i ha arribat al mar de Galilea per entremig dels confins de la Decàpolis, a l'est del mar de Galilea. Uns actors anònims, que sovintegen als evangelis, «li porten un sord i tartamut». Generalment no ens fixem en aquests personatges; si ho fèssim, veuríem que són persones lliures, molt conscients de les greus deficiències que es produeixen en el cercle de

deixebles i que tenen clar que tan sols Jesús hi pot posar remei; per això «li porten i li supliquen que li imposi la mà». La primera cosa que fa Jesús serà separar aquest «sord» (a les ensenyances amb què ell intentava canviar la duresa d'orella de determinats deixebles seus molt influents entre la gent) i «tartamut» (en la manera de predicar, per no haver destravat la seva llengua perquè fossin entenedores les seves prediques); «en privat» intenta corregir aquella situació tan depauperada amb una sèrie de gestos. El sord-tartamut és figura de bona part dels Dotze que Jesús acabava d'enviar a missió a Israel (6,7-12). La descripció que fa Marc del seu alliberament és molt circumstanciada. Primerament «escopí», mullant els seus dits amb la saliva, que en la cultura jueva era



GLÒRIA MONÉS

considerada com l'alè condensat; en segon lloc, no es limita a imposar-li la mà, sinó que «ficà els seus dits en les seves orelles» per treure'n els taps que s'havien format a còpia de no prestar-li atenció; «i li tocà la llengua» per treure'n la trava que li impedia parlar correctament, i «sospirà profundament» pel tancament i obstinació dels seus deixebles, que tanta tristesa li causava. Per tal d'evitar que divulgessin la notícia abans d'assimilar-la, els prohibí que diguessin res a ningú. Però, endebades, ho esbombaren per tot arreu, senyal que no havien entès res. Bla, bla, bla...

JOSEP
RIUS-CAMPS

Teòleg i biblista / riuscamps@yahoo.es

CONSULTORI BÍBLIC

IGNASI
RICART

Claretia i biblista

Per què només combreguem amb el pa si el darrer sopar, segons els evangelis, va ser amb pa i vi? (i II)

Crist es presentà a si mateix com el Cep veritable (Jn 15): al darrer Sopar pronuncià sobre el calze de vi: «Preneu i beveu-ne tots: aquest és el calze de la meua sang, vessada per vosaltres i per tothom»... El vi, apuntant a la Sang de Crist, ens posa en comunió amb el sacrifici pasqual de Crist en la Creu i ens fa pregustar la joia escatològica del Regne: «Aquell dia en què jo el tornaré a beure de nou amb vosaltres en el Regne del meu Pare» (Mt 26,29).

Quan mengem el pa eucarístic no l'assimilem, com el pa de cada dia, sinó que Crist ens assimila a ell i pren un rostre humà, unes mans, uns llavis —els nostres. I quan bevem el calze de la Sang de Crist, esdevenim consanguinis, germans i germanes de Jesucrist. Per tant es recomana combregar sota les dues espècies: la comunió té una expressió més plena per raó del signe quan es fa sota les dues espècies. Encara que per raons pràctiques no sempre es pugui fer, hauria de ser així almenys a les festes litúrgiques principals. No volem deixar-nos endur per la rutina i combregar així només sota l'espècie del pa. Volem que aparegui més clarament davant els fidels el significat d'una més plena participació en el Cos i en la Sang de Crist.

PER A CONSULTES:
REDACCIO@CATALUNYACRISTIANA.CAT

Diumenge XXIII de durant l'any

Lectura primera

Is 35,4-7a

*Les orelles dels sords s'obriran
i la llengua del mut cridarà de goig*

Lectura del llibre d'Isaïes:

Digueu als cors alarmats: «Si-gueu valents, no tingueu por: aquí teniu el vostre Déu que ve per fer justícia; la paga de Déu és aquí, és ell mateix qui us ve a salvar.» Llavors es desclouran els ulls dels cecs i les orelles dels sords s'obriran; llavors el coix saltarà com un cérvol i la llengua del mut cridarà de goig, perquè l'aigua ha brollat a l'estepa, han nascut torrents en el desert, les terres xardoroses ara són estanys, el país de la set és ple de fonts d'aigua.

Salm responsorial

145

El Senyor es manté fidel per sempre,
fa justícia als oprimits,
dona pa als qui tenen fam.
El Senyor deslliura els presos.

R. Lloa el Senyor, ànima meva.

El Senyor dona la vista als cecs,
el Senyor redreça els vençuts,
el Senyor estima els justos,
el Senyor guarda els forasters. *R.*

Manté les viudes i els orfes,
i capgira els camins dels injustos.
El Senyor regna per sempre;
és el teu Déu, Sió, per tots els segles. *R.*

Al·leluia

Mt 4,23

*Jesús predicava la Bona Nova del
Regne, i guaria en el poble tota
malaltia.*

Lectura segona

Jm 2,1-5

*No sabeu que Déu ha escollit els
pobres
per fer-los hereus del Regne?*

Lectura de la carta de sant Jaume:

Germans meus, vosaltres que creieu en Jesucrist, el nostre Senyor gloriós, no heu de comprometre la vostra fe amb diferències entre les persones. Suposem que, mentre esteu units, entra un home ben vestit i amb un anell d'or, i entra també un pobre mal vestit. Si us fixàveu primer en el que va ben vestit i li dèieu: «Segui aquí, que estarà millor», però al pobre li dèieu: «Tu queda't dret o seu aquí, als meus peus», no faríeu diferències entre vosaltres? No seríeu homes que jutgen amb criteris dolents? Escolteu, germans meus estimats: no sabeu que Déu ha escollit els pobres d'aquest món per fer-los rics en la fe i hereus del Regne que ell ha promès als qui l'estimen?

Evangelí

Mc 7,31-37

*Fa que els sords hi sentin i que els
muts parlin*

Lectura de l'evangelí segons sant Marc:

En aquell temps, Jesús tornà del territori de Tir pel camí de Sidó, i se'n anà cap al llac de Galilea, passant pel territori de la Decàpolis. Li portaren un sord, que a penes sabia parlar, i li demanaren

que li imposés les mans. Jesús se l'endugué tot sol, lluny de la gent, li posà els dits a les orelles, escopí i li tocà la llengua, aixecà els ulls al cel, sospirà i digué: «Efata», que vol dir, «obre't». A l'instant se li obriren les orelles, la llengua se li deslligà i parlava perfectament. Jesús els prohibí que ho diguessin a ningú, però com més els ho prohibia, més ho explicaven a tothom, i no se'n sabien avenir. Deien: «Tot ho ha fet bé: fa que els sords hi sentin i que els muts parlin.»



Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC B; FERIA II)

TEMPS DE DURANT L'ANY

(SALTERI: SETMANA 3)

Setembre

9. DIUMENGE

Diumenge XXIII de durant l'any (S), *Blanc*. Lectures: Isaïes 35,4-7a / Salm 145 / Jaume 2,1-5 / Marc 7,31-37. Solsona: **Mare de Déu del Claustre** (S), *Blanc*. SANTORAL: Felícia, mr.; Pere Claver, prev.

10. DILLUNS

Fèria, *Verd*. Lectures: 1 Corintis 5,1-8 / Salm 5 / Lluç 6,6-11. Barcelona i Sant Feliu de Llobregat: *Beats Domènec Castellet i Lluís Eixarc* (ML), *Vermell*. Tortosa: *Beat Jacint Orfenell* (ML), *Vermell*. SANTORAL: beat Francesc Gàrte, rel.; Nicolau de Tolentino, prev.

11. DIMARTS

Fèria, *Verd*. Lectures: 1 Corintis 6,1-11 / Salm 149 / Lluç 6,12-19. Tarragona: **Beat Bonaventura Gran** (MO), *Blanc*. SANTORAL: Joan Gabriel Perboyre, prev. i mr.; Protus i Jacint, mr.; Teodora Alexandrina.

12. DIMECRES

Fèria, *Verd*. Lectures: 1 Corintis 7,25-31 / Salm 44 / Lluç 6,20-26. O bé: *Santíssim Nom de Maria* (ML), *Blanc*. SANTORAL: *Mare de Déu de Lluç*. Guíu; beat Miró, prev.

13. DIJOUS

Sant Joan Crisòstom (MO), *Blanc*. Lectures: 1 Corintis 8,1b-7.11-13 / Salm 138 / Lluç 6,27-38. SANTORAL: Felip.

14. DIVENDRES

Exaltació de la Santa Creu (F), *Vermell*. Lectures: Nombres 21,4-9 / Salm 77 / Joan 3,13-17. SANTORAL: Crescenci, mr.; Ròsula, mr.

15. DISSABTE

Mare de Déu dels Dolors (MO), *Blanc*. Lectures: 1 Corintis 10,14-22 / Salm 115 / Joan 19,25-27. SANTORAL: Caterina de Gènova, viuda; Nicomedes, mr.



El Sant 10 SETEMBRE

Sant Nicolau de Tolentino

Al segle XIII van sorgir els ordes mendicants, que, a diferència dels monàstics, tenien com a missió explícita la predicació entre els fidels. Els més coneguts són els franciscans i dominics, però també n'hi ha d'altres, com els frares agustins. Aquest orde va tenir des del començament figures rellevants, com ara sant Nicolau de Tolentino (1245 – 1305).

Nascut al centre d'Itàlia, va entrar als agustins de la veïna ciutat de Tolentino quan era adolescent. Com a religiós va destacar com a gran predicador, home de pau, confessor excel·lent i autor de nombrosos miracles (entre els quals hi ha resurreccions de difunts). Va tenir una gran popularitat entre el poble, i eren moltes les persones que l'anaven a trobar per rebre consell espiritual. També va ser beneficiat amb nombrosos dons místics. Canonitzat l'any 1446 per Eugeni IV.

Els fidels i la Litúrgia de les Hores

CONSOL MUÑOZ
Superiora general de les
Franciscanes Missioneres



La Litúrgia de les Hores és part important de la pregària de l'Església. Està estructurada de tal manera que l'Església lloï Déu durant tot el dia i la nit. Per tant, tots els fidels som convidats a participar d'aquesta pregària, que du a la santificació del dia i és font de pietat i aliment de l'oració personal.

Els sacerdots, particularment, i tots els membres d'ordes i congregacions religioses que tenen ordenat el res de la Litúrgia de les Hores en les seves regles i constitucions, tenen l'obligació de resar-la. Però també tots els fidels laics estan cridats a participar d'aquesta pregària de l'Església, com ho testimonia la constitució apostòlica *Laudis canticum* quan diu: «El res de les Hores es proposa a tots els fidels, també a aquells que legalment no hi estan obligats. Perquè quan aquesta pregària es converteix en veritable oració personal, es manifesten els vincles que uneixen la litúrgia i tota la vida cristiana» (n. 8).

També la *Sacrosanctum concilium* diu: «Els pastors d'ànimes han de procurar que les hores principals, especialment les vespres, se celebrin comunitàriament a l'església els diumenges i festes solemnes. Així mateix es recomana que els laics resin l'Ofici diví o bé amb els sacerdots o bé reunits entre ells, i fins i tot en particular» (n. 100).

La Litúrgia de les Hores, dita també Ofici diví, comprèn com a principals hores: les laudes, com a pregària matutina, i les vespres com a pregària vespertina, que són els dos pilars de l'Ofici diví. Les laudes estan dirigides i ordenades a santificar el matí. Sant Basili diu que en començar el dia preguem perquè els primers impulsos de la ment i del cor siguin per a Déu, i no ens preocupem de res abans d'haver-nos omplert de goig amb el pensament en Déu. Les vespres se celebren quan ja decau el dia. També sant Basili diu que les resem en acció de gràcies per tot el que se'ns ha atorgat durant la jornada, i per tot el que hem aconseguit fer amb encert.

El res de la Litúrgia de les Hores ens ajuda en la nostra vida diària de pregària. I celebrant-la de manera comunitària, els fidels manifestem que celebrem la pregària de l'Església juntament amb Jesús enmig nostre, segons les seves mateixes paraules: «On n'hi ha dos o tres de reunits en el meu nom, jo soc allí enmig d'ells» (Mt 18,20).

XXVIII Trobada Nacional Ordo Virginum



Verges consagrades de Catalunya i Balears en un moment de la trobada.

CLARA PUJADAS

Amb el lema «Maria, ideal de santedat, sagrari de la Paraula», del 7 a l'11 d'agost es va celebrar a Covadonga la XXVIII Trobada Nacional Ordo Virginum. Hi van participar un total de 64 verges consagrades d'arreu de l'Estat espanyol.

En la primera Eucaristia, el pare abat del santuari posava la trobada a les mans de Maria, dona consagrada. Enguany havíem escollit fer la trobada a la diòcesi d'Oviedo pel centenari de la coronació canònica de la Mare de Déu de Covadonga. L'endemà em va agradar molt com Mons. Jesús Sanz ens deia que els sants ens acompanyen, que no supleixen, que no eclipsen. Que són per a tots nosaltres, que hem estat cridats a la santedat, un reclam. Personalment m'agrada conèixer els sants com qui coneix un amic. Així que començàvem amb sant Domènec de Guzmán: «Parlava poc, si no era amb Déu, en la pregària, o bé de Déu.» M'ajudà a mantenir la presència de Déu.

La trobada també m'ha servit per reafirmar-me en el fet que haig de construir la meua vida amb la Parau-

la. Haig de tenir la mirada posada en Maria, que feia seva la Paraula. Com em ressonava el càntic de laudes («Beneïu el Senyor, muntanyes i turons, vegetació de la terra, beneïx-lo»), resant el rosari tot passejant i beneïnt la Santina, que ens presidia des de la Santa Cova.

Aquests dies el Benedictus tenia un caire especial: «Perquè ens estima, ens visitarà un sol, que ve del cel.» Sol i escalf que rebia a les estones d'adoració. També era especial el Magnificat. Amb Maria, donava gràcies pel do gratuït de la vocació, que Déu continua alimentant. Maria ens és un full de ruta per ser fidels a la vocació rebuda.

Aquestes estades permeten formar-nos i compartir les nostres tasques apostòliques especialment amb les verges consagrades de les diòcesis més properes. A l'escola de Maria espero cada dia gastar-me més, ser pa partit i així poder identificar-me més amb el meu espòs.

Ens vam acomiadar de la Santina amb una eucaristia a la mateixa cova. Era el dia de santa Clara, i fervorosament recordava les seves paraules: «Estima totalment aquell que totalment s'ha lliurat pel teu amor.»

EL CONSULTORI

PREGUNTES I RESPOSTES SOBRE DOCTRINA I MORAL

pel Dr. Joan Antoni Mateo

Em caso o no?

He de prendre una decisió important a la meua vida i dubto moltíssim. Concretament he de decidir si em caso o no amb una persona amb la qual estic sortint des de fa uns mesos. Hi veig moltes coses que m'atreuen, però també d'altres que em desagraden. Què haig de fer?

Evidentment no seré jo qui li digui què ha de fer. Procuraré donar-li uns consells que li puguin resultar útils per a un discerniment molt necessari en aquest tipus de decisions. Sant Josep Manyanet, fill de la meua parròquia de Tremp, advertia: «Abans de casar-te mira el que fas», i sant Ignasi de Loiola aconsellava sàviament que no han de «fer-se mudances en temps de tribulació», és a dir, cal no prendre determinacions vinculants quan no tenim les coses clares. Vostè em diu que surt des de fa mesos amb aquesta persona. Potser el més prudent és allargar aquest prometatge més temps. Potser un parell d'anys. Ha de ser un temps per conèixer-se prou i veure que és viable un projecte de vida en comú, tot compartint les conviccions i projectes fonamentals. Cal parlar a fons de qüestions cabdals com el projecte per a tota una vida, els fills, els béns, les conviccions de fe...

He dit a propòsit «conèixer-se prou», ja que no es coneixeran mai totalment i exhaustivament encara que el prometatge durés anys. La persona no és un ésser estàtic i sempre està en procés d'evolució i canvi. Sí que pot conèixer el que és fonamental per prendre una decisió raonable, i sàpiga que mai no hi ha risc zero. També s'ha de ser audaç i confiar en la gràcia i en la possibilitat d'anar superant amb bona voluntat els obstacles que sorgeixin. I, no cal dir, cal abandonar la pretensió pueril de voler una parella perfecta i sense defectes. Si fos així, quedaria eternament solter. Finalment els recomano participar en un bon curs de preparació per al matrimoni, que els serà de gran utilitat.

PER ENVIAR CONSULTES AL DR. MATEO:

elconsultori@hotmail.com
Ap. de correus 121-25620 Tremp (Lleida).

Postals des d'Andalusia

Decàleg per a tres preveres

Fa uns quants dies, monsenyor Amadeo Rodríguez Magro, bisbe de Jaén, va ordenar tres nous capellans a la seva diòcesi, naturals de Villanueva de la Reina, Arbuniel i Sabiote. «Tots tres han seguit camins diferents, va dir el prelat, cadascun amb la seva història singular, fins que el Senyor, quan ha volgut i ha convingut, els ha situat al seminari. I avui són aquí, entre il·lusionats i temerosos, disposats a acceptar tot el que passarà com a gràcia del Senyor en el ritus de l'ordenació.» A l'homilia els va oferir aquest decàleg.

1. No tingueu por, el Senyor és amb vosaltres.
2. Sigueu per a tothom. Després d'aquesta consagració sacramental, tot en vosaltres ja serà sempre servei.
3. Sigueu homes de Déu. Ell us ha cridat, triat i enviat.
4. Considereu-vos deixebles de Jesucrist. No hi ha ningú més petit que un capellà, deixat a les seves forces.
5. Tingueu cura que la vostra vida tingui un arrelament eclesial profund.
6. Us recordo que els vincles d'unitat i fraternitat es forgen a l'Eucaristia.
7. Tingueu cor i mentalitat de missioners per captar el que passa a les entranyes de la vida de la gent i de la societat. La missió no es basa en idees i territoris, sinó que sorgeix del cor i es dirigeix al cor.
8. Sigueu molt sensibles als problemes humans i socials, atents a les ferides i a les llàgrimes.
9. No pacteu mai amb el silenci còmplice de les injustícies.
10. Adreceu-vos al cor de Maria i pregueu amb Ella.

ANTONIO GIL
Sacerdot i periodista

Cartes

Moltes gràcies a «Catalunya Cristiana»

Vull donar les gràcies a *Catalunya Cristiana* per la privilegiada oportunitat que m'ha brindat de poder donar a conèixer la Germandat de la Mare de Déu de la Mercè i l'Orde Equestre del Sant Sepulcre de Jerusalem. M'arriben molts comentaris positius sobre la publicació d'aquests dos articles, especialment per haver descrit els germans silenciosos de la nostra fe.

Quan hom creu que tot està perdut i que la societat només pensa en el que és material, descobrim que, al bell mig de la Ciutat Comtal, una munió d'homes i dones encara aixequen els ulls a la Mare de Déu de la Mercè i fan els possibles —i els impossibles— per convertir-se en un instrument d'alliberament per als altres.

Quan només ens arriben notícies funestes de persecució al Pròxim Orient, podem llegir que hi ha tot un estol de dones i homes que vetllen pels més desfavorits d'aquelles latituds.

Una vegada un palestí catòlic de Jerusalem que ens feia de guia ens va dir: «És molt difícil ser palestí a Jerusalem, però resulta tota una heroïtat viure a Jerusalem essent palestí i catòlic.» És per això que tots ells ens fan confiança i necessiten del nostre ajut. És la redempció continuada en l'obra de la creació! Moltes gràcies!

CARLES CORTINA
Berga

L'actitud davant del dolor

Part del sentit del sofriment és entendre que és dolorós. Si no, no seria tal. El problema actual és que estem acostumats a funcionar per

emocions i no busquem el valor autèntic d'aquest concepte. Es relativitzen les idees, els valors, es busquen raons científiques... Però l'home en si, és més senzill; la seva prioritat és la felicitat i no comprèn que alguna cosa o algú quedi lligat al sofriment. Patir en la pròpia sang per una malaltia, una injustícia, per una cosa aliena, etc.

La manera com enfoquem aquests sofriments ha de determinar l'actitud positiva o negativa que adoptem. No proposo fer-ne cas omís; més aviat enfrontar-se a situacions reals amb acceptació, que és més que resignació, i procurar trobar-hi la raó de la seva existència. Per exemple: un familiar que es va deteriorant pot ajudar la resta de la família a crear una unió per atendre'l amb afecte i comprensió.

CRISTINA CASALS MASSÓ
Esplugues de Llobregat

Fer fora la religió de l'escola?

Crec que més aviat el que s'hauria de fer és incrementar la presència de les religions —i parlo en plural— més importants. Jo mateixa, com a catòlica practicant, quan em trobo amb persones de creences diferents a les meves, penso que els catòlics no coneixem prou aquestes altres creences. Personalment he volgut estudiar l'Alcorà per poder entendre bé els musulmans i no criticar-los, per exemple, i amb altres confessions religioses intento fer el mateix per així poder estimar i respectar més. Crec que és el que s'hauria de fomentar a les escoles.

ANNA MARIA MUNTADA BATLLE
Granollers

Podeu enviar les cartes a:

redaccio@catalunyacristiana.cat

Diverses estrelles de la Meca del Cinema professen la religió catòlica

Hollywood i la fe

MAC

Les estrelles de Hollywood sempre han estat referents per al públic. Des d'ícones del món de la moda (el look androgin de Katharine Hepburn, el pentinat original de Veronica Lake o l'elegància sublim d'Audrey Hepburn) fins a paradigmes de la solidaritat (Angelina Jolie com a ambaixadora de bona voluntat de l'Agència de les Nacions Unides per als Refugiats o Matt Damon, artífex d'una organització no governamental per millorar l'accés a l'aigua potable en països subdesenvolupats).

Això no obstant, no és gaire coneguda la transcendència que la fe catòlica ha tingut —i té— en la vida d'alguns dels actors i actrius de la Meca del Cinema, tant de l'època daurada com del nostre temps. Unes creences religioses que de vegades es reflecteixen en els papers que encarnen a la pantalla.

Loretta Young (1913-2000), protagonista de pel·lícules com *La mujer del obispo* o *Hablan las campanas*, va ser una fervent catòlica que, després d'haver abandonat la interpretació, es va dedicar a obres de caritat. Explica la llegenda que no suportava els renecs durant el rodatge. Va instal·lar al plató una guardiola perquè qui deixés anar paraulotes hi diposités una petita multa, que després anava destinada als pobres. Diuen que Robert Mitchum va ser dels que hi va ingressar més diners.

A la biografia *Forever Young* es narra que l'actriu va ser testimoni d'aparicions sobrenaturals a Medjugorje. Loretta va dir que «Medjugorje va enfortir allò pel qual sempre havia esperat i resat».

Dos anys abans de morir, Gary Cooper (1901-1961), es va convertir al catolicisme. Als anys cinquanta, l'actor de *Bola de foc* i *Sol davant el perill* anava a missa cada diumenge.

La seva esposa Veronica i la filla Maria eren catòliques i ell les va acompanyar quan van ser rebudes pel papa Pius XII al Vaticà. Al llibre



Loretta Young.

que va escriure sobre ell, Maria recordava que el seu pare havia comprat unes medalles perquè el Pontífex les beneís. «Quan el Papa va ser a prop seu, va voler agenollar-se per besar-li la mà i va perdre un xic l'equilibri», comenta. Aleshores li van caure les medalles. «Algunes —afegeix la filla— van anar a parar sota el vestit del Pontífex, que va saber rescatar el meu pare de la monumental vergonya amb un somriure i un gest de comprensió.»

L'actor d'origen mexicà Ricardo Montalban (1920-2009) va relatar, en rebre el premi Spirit of Angelus, que la fe catòlica havia estat el més important de la seva vida, seguida de l'amor per la seva dona Georgiana (germana de l'actriu Loretta Young) i els quatre fills. També era conegut per les seves activitats filantròpiques.

En un programa de ràdio, l'actor d'*El gran combat* i *Dolça Charity* va reconèixer el següent: «A Mèxic solia anar a combregar, potser un o dos cops l'any, i confessava els meus pecats i em sentia bé i net.

Unes creences religioses que de vegades es reflecteixen en els papers que encarnen a la pantalla



Alec Guinness.

Quan anava a combregar hi anava amb llàgrimes als ulls. I ara vaig a missa, combrego cada diumenge i no sento res. "Bé, això està bé", em va dir un sacerdot. "Ara ets catòlic per convicció. Abans ho eres per emoció."»

John Wayne (1907-1979) va néixer al si d'una família presbiterana, però la providència el va anar guiant cap a l'Església catòlica. «La meua àvia Josefina va tenir una influència meravellosa sobre la vida del meu avi, i el va introduir en el món catòlic», afirma el sacerdot catòlic Matthew Muñoz, net del protagonista de *La diligència* o *El hombre tranquilo*.

En la conversió de Wayne hi va tenir un paper clau també Mons. Tomas Clavel, arquebisbe de Panamá, amb qui va compartir una estreta amistat. El mític actor va abraçar el catolicisme en el seu llit de mort.

Un dels millors actors del segle XX, Alec Guinness (1914-2000), també es va convertir al catolicisme. «Tot va començar quan rodàvem la pel·lícula sobre el pare

Brown [un rector sagaç aficionat a resoldre casos detectivescos, personatge concebut per l'escriptor G. K. Chesterton]», escriu a les memòries. Cada nit, en acabar el rodatge, Guinness, de retorn a casa, entrava en una església catòlica. Demanava intensament a Déu que el seu fill Matthew, d'11 anys i paralític per culpa d'una poliomielitis, es curés. Felicitment, el nen es va recuperar. A l'estiu del 1956 el protagonista d'*El quintet de la mort* i *El pont del riu Kwai* va decidir entrar a l'Església catòlica.

A partir d'aquell moment, Alec Guinness va llegir amb avidesa les obres espirituals del cardenal Newman, del mateix Chesterton, de santa Teresa d'Àvila, de sant Francesc de Sales i del beat Carles de Foucauld, entre d'altres.

«M'entristeix veure que tantes persones del meu país no cerquen la santedat, i que la substitueixen per drogues i hedonisme, simplement mirant d'omplir el seu buit emocional.» És el testimoni que va oferir recentment Jim Caviezel (1968) als alumnes de la Universitat Liberty de Lynchburg, a Virgínia. L'actor de films com *Frequency* o *La Pasión de Cristo* afegia: «El meu deure és viure d'acord amb l'Evangeli cada dia i donar testimoni de la veritat.»

En una entrevista, Jim Caviezel afirmava que «cada dia reso per morir amb Jesús al cor, per no abandonar-lo mai». Interpretar Jesús a *La Pasión de Cristo* va ser una experiència que el va marcar de manera profunda i espiritual. «El paper de Jesús —va constatar— em va supo-

Tradició i qualitat al servei de l'hostaleria des de 1880

Venda T 93 318 14 95
F 93 412 44 45
Roger de Llúria, 12-14
08010 Barcelona

Lloguer T 93 308 01 04
F 93 308 71 93
Pg. de la Verneda, 150
08030 Barcelona



CASA GAY S.A.

www.casagay.com



Jim Caviezel.



Mark Whalberg.

sar l'esforç més difícil que he hagut d'emprendre mai.»

Caviezel està casat amb Kerri Browitt, una professora de Secundària, amb qui realitza nombroses obres de caritat i diversos projectes solidaris. El matrimoni té tres fills adoptats. Chris O'Donnell (1970), famós per les interpretacions al cinema (*Perfum de dona*, *Batman i Robin*) i a la televisió (*NCIS: Los Angeles*), va contraure matrimoni el 1997 amb la professora Caroline Fentress, amb qui ha tingut cinc fills. Li encanta tenir una família nombrosa; de fet, ell és el petit de set germans. En una entrevista, l'actor manifestava que «soc catòlic practicant, vaig a l'església i hi porto els meus fills». En altres declaracions, constatava: «Només treballo cinc dies a la setmana. Em prenc dos dies de descans. M'agrada agafar un avió només per viatjar i anar a veure la família.»

«Ser catòlic és l'aspecte més important de la meua vida.» Són les paraules de Mark Whalberg (1971), un actor que va saber canviar el

rumb de la seva vida i escollir el bon camí gràcies a la força de la fe. «La fe és l'àncora que sosté tot el que faig a la vida. En les meves pregàries diàries demano orientació i força per a la meua vocació com a marit i pare», va explicar el protagonista de *Día de patriotas* o *The fighter* en un vídeo que va penjar a les xarxes socials.

Robatoris, tràfic de drogues i altres activitats delictives van fer que Whalberg passés quaranta-cinc dies a la presó amb només 16 anys. Va saber superar les dificultats gràcies al suport que va rebre d'un sacerdot, que va trobar en el pitjor moment de la vida. Anys més tard, va fundar la Mark Whalberg Youth Foundation per ajudar nens i adolescents perquè evitin els errors que ell va cometre quan era jove.

No acaba aquí la llista d'actrius i actors de Hollywood que es confessen catòlics. Podem esmentar també Catherine Zeta-Jones, Bradley Cooper, Nicole Kidman, Elijah Wood, Brooke Shields... Tot un firmament d'estrelles.



15 FRANCESC i la nostra CASA DE TOTS

Carta «*Laudato Si'*» — «*Lloat sigueu*» —

Capítol 4. *Per què hem de parlar d'una ecologia integral*

Alguns mitjans de comunicació s'han referit a aquesta Carta del papa Francesc qualificant-la d'**encíclica ecològica**, i l'han posat així al costat d'altres documents que tracten de l'**ecologia**, sense més. L'ecologia sol ser definida com «*la ciència que estudia les relacions entre els organismes vivents i l'ambient on es desenvolupen*» (LS 138), o bé com l'actitud de defensa i protecció de la natura i del medi ambient.

L'abast del pensament de Francesc va més enllà, de tal manera que, en realitat, **l'eix entorn del qual giren totes les seves reflexions és l'ésser humà**, no pas els éssers vius en general, si bé el conjunt de tots els organismes vivents és també objecte de la seva atenció.

Per tot això, dedica aquest **capítol quart** de la Carta a presentar-nos com ell concep l'**ecologia integral**, que defineix com «**una ecologia que inclou clarament les dimensions humanes i socials**» (LS 137); és a dir, es tracta d'una ecologia que estudia i valora la influència que el medi ambient exerceix en l'estil de vida de les persones i dels grups socials, i també com el comportament de la humanitat incideix en l'ambient on els grups humans desenvolupen la seva vida.

28 EL MEDI AMBIENT té un sentit global

Francesc subratlla que **el medi ambient no ha de ser considerat quelcom d'exterior als éssers humans**, encara que siguem plenament conscients que les característiques del medi ambient ens afecten molt directament. A parer seu, **nosaltres som una part important de la natura**, i parlem del *medi ambient* per referir-nos a la relació existent entre el tot —*la natura*— i una part —*la societat que l'habita*—, és a dir, el conjunt de tots els éssers humans.

Per tant, quan ens referim a la deterioració del medi ambient, en el fons també ens estem referint a la deterioració del conjunt de la natura, incloent-hi tots els

éssers vivents i, per descomptat, també els éssers humans. En aquest sentit global, Francesc ha escrit que, en l'actualitat, *«no afrontem dues crisis separades, una crisi ambiental i una altra de social, sinó una única i complexa crisi que és, alhora, social i mediambiental»* (LS 139).

Si això és així, **no podem cercar solucions als problemes del medi ambient sense considerar, alhora, el comportament de la societat**, els seus estils de vida i la seva manera d'entendre la realitat. Si ho fem així, també entendrem que *«les estratègies en la recerca d'una solució requereixen una aproximació integral per combatre la pobresa, per retornar la dignitat als exclosos i, alhora, protegir la natura»* (LS 139), que és la nostra llar, la nostra casa de tots.

En aquest sentit, no ens ha de sorprendre que Francesc parteixi d'un supòsit que ell considera indiscutible: **«L'ecologia estudia les relacions entre els organismes vivents i l'ambient on es desenvolupen. Això exigeix assegurar-se a reflexionar i a discutir sobre les condicions de vida i de supervivència de la societat, i a fer-ho amb honestat, posant en qüestió alguns models de desenvolupament, producció i consum»** (LS 138).

Només amb aquests criteris podem comprendre que la fallida d'institucions socials comporti danys profunds en l'ambient i en la qualitat de vida de les persones, precisament perquè *«tot està relacionat, i l'actuació de les institucions socials també té conseqüències en el medi ambient i en la qualitat de la vida humana»*. Amb raó Benet XVI havia afirmat que *«qualsevol violació de la solidaritat i del civisme produeix danys en l'ambient»* (LS 142).

Per això, **cal que l'ecologia sigui entesa de tal manera que inclogui clarament les dimensions humanes i socials**. Es tracta d'una ecologia que abasta el conjunt de la societat, des del grup social primari —la família—, fins a la vida internacional, passant per les comunitats locals i les diverses nacions. *«Tot allò que debiliti aquestes institucions comporta efectes nocius, com la injustícia, la violència i la pèrdua de llibertat»* (LS 142).

Aquesta és la raó per la qual avui l'anàlisi dels problemes mediambientals sigui inseparable dels contextos humans, familiars, laborals, urbans i, també, de la manera com els individus ens relacionem. *«Hi ha una interacció entre els ecosistemes i entre els diversos àmbits d'interacció social; una vegada més, això mostra que el tot és superior a la part»* (LS 141).

«Tot està íntimament relacionat, de tal manera que els problemes actuals requereixen una mirada que tingui en compte tots els factors de la crisi mundial» (LS 137).

- Fas teva la manera de pensar del papa Francesc sobre l'ecologia? És possible parlar d'una ecologia *aïllada*, sense tenir en compte la política, l'economia o la ciència?
- Has pensat en tu mateix com un ésser que forma part de la natura? Si és així, creus que has de canviar algun aspecte del teu comportament?

edebé

Extracte del llibre *Carta del PAPA FRANCESC — ECOLOGIA INTEGRAL*
Selecció i desenvolupament: FRANCESC RIU i MARGARIDA MOGAS

ACTUALITATS
CIENTÍFIQUES

Una nau japonesa estudia la composició de l'asteroide RYUGU



La sonda «Hayabusa 2» ha arribat a l'asteroide Ryugu (JAXA).

Com sabeu, entre Mart i Júpiter hi ha, al nostre sistema solar, la gran multitud dels petits planetes anomenats també asteroides. En l'exploració que els centres d'investigació de l'espai fan del cosmos també en formen part aquests astres, però fins ara poques novetats s'hi han descobert i per això no n'hem parlat aquí. Com tampoc no hem fet esment del que el Japó fa d'investigació del cel. Per arreglar aquesta deixada de banda hem pensat avui que valia la pena parlar del que l'Agència Japonesa d'Exploració Aeroespacial (JAXA) fa en aquest camp en aquest moment. No ho podíem deixar de banda.

Aquesta Agència ja havia enviat el 2003 una primera sonda espacial, cap al món dels petits planetes, anomenada *Hayabusa 1*, que va aportar algunes dades, portant terra i tot, de l'asteroide Itokawa quan en va tornar el 2010 (cal dir aquí que va ser la primera vegada que va arribar a la Terra una mostra, encara que petita, d'un asteroide). I després, millorant els instruments, va llençar a l'espai el desembre del 2014 la *Hayabusa 2* amb un destí més ambiciós: estudiar millor l'asteroide RYUGU. Aquest astre ens és molt pròxim, arriba a acostar-se'ns més que el planeta Mart. És del tipus C d'asteroides, o sigui, conté carbonats.

I és dels cossos més primitius del sistema solar. Té un diàmetre de només 900 metres. La nau enviada per la JAXA ha trigat més de dos anys i mig per arribar al seu entorn, perquè abans ha hagut de fer dues òrbites al voltant del sol. L'arribada va ser a finals del juny passat. Però els japonesos ho han encertat del tot. Ara està orbitant el petit planeta a una alçada de només 20 km. Les dades que en tregui podran aportar pistes sobre els orígens del nostre sistema solar.

El pla que s'ha programat és: sobrevolar durant 18 mesos l'asteroide, tot prenent-ne fotos, i descendir sobre la seva superfície un total de tres vegades. El 2019 dispararà a l'asteroide un petit projectil per generar un cràter artificial i poder recollir mostres de material situat sota la capa superficial. També hi dipositarà dos totterrenys que n'examinaran la superfície. I si tot va bé, a finals del 2020 tornarà a la Terra. Però ho farà llançant una càpsula amb les mostres que hagi pogut agafar, perquè no aterrarà, continuarà volant fins a perdre's en el cosmos...

Desitgem que tot vagi bé i que els japonesos no es vegin defraudats en les seves recerques. I que el món occidental els reconegui la labor que estan fent en l'estudi del nostre sistema solar.

FRANCESC NICOLAU
Professor de la Facultat
de Filosofia de Catalunya



FRA VALENTÍ SERRA
DE MANRESA

Arxiver dels caputxins



TRADICIONS REMEIERES

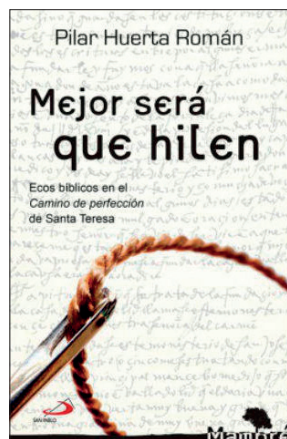
L'herba conillera

L'herba conillera o xenixell (llat., *Senecio vulgaris*; cast., *senecio*, *hierba cana*) sol créixer arreu de la Península, especialment en terrenys àrids. És una herba remeiera molt abundosa i de fàcil identificació i, per aquest motiu, molt usada en la tradició pairal per ajudar a provocar i a calmar els processos menstruals de les dones, car és una de les plantes emmenagogues més eficaç, coneguda també amb el nom de *flor d'onze mesos*, puix que pràcticament floreix tot l'any. L'herba conillera cal usar-la sempre fresca, picada al morter i posant a macerar el suc obtingut amb una mica d'aigua.

Les mestresses de les cases pairals, a més del xenixell («per al dolor de ventre a causa de la regla»), aconsellaven de prendre: «Dos onses de aygua de tarongina, mitja onsa d'axarop de escorsa de poncem, un escrúpol de mitridat, una dotzenas de gotas d'aygua del Carme y ab assò curarás perfectament. Y si al cap de una hora no se cura, ne pendrás altre dosi del

mateix modo» (T.A., *Receptari*, s. f.).

El xenixell és una planta de la mateixa família de l'herba de la fita o herba de Sant Jaume (llat., *Senecio jacobaea*; cast., *hierba de Santiago*), que és una de les herbes santes més característica que trobem a les muntanyes del Pirineu i que gaudeix d'unes virtuts medicinals força semblants a l'herba conillera, però amb propietats cicatritzants una mica més poderoses. Els antics caputxins descriviren així l'herba de Sant Jaume: «*Yerba medicinal de corola con radio, hojas en figura de lira esparcidas y flores amarillas que se aplica para sanar las inflamaciones de la piel*». A propòsit d'aquestes virtuts cicatritzants i calmants, fra Jacint de Sarrià, durant el seu sojorn al convent de caputxins de Vilanova de Cubelles, escriví l'any 1751 que «lo xenixell és molt bo per curar qualsevol ferida, y singularment las de nervis» (BHC, *De algunas herbas*, f. 178). A l'article vinent us parlaré, si Déu vol, de les virtuts remeieres de la genciana, que és una planta remeiera de prestigi mundial.



PILAR HUERTA ROMÁN

Mejor será que hilen
San Pablo, 2018, 320 pág.

Aquesta obra embasta les Sagrades Escripures i el *Camí de perfecció* de santa Teresa, i així teixeix un mosaic de saviesa espiritual. A través de textos bíblics i paraules de la santa, l'autora ofereix un al·legat a favor del reconeixement de tantes dones que encara avui estan marginades dins i fora de l'Església, però que aporten un valor essencial en la fe a Déu.



PAPA FRANCESC

La missa, cor de l'Església
CPL, 2018, 70 pàg.

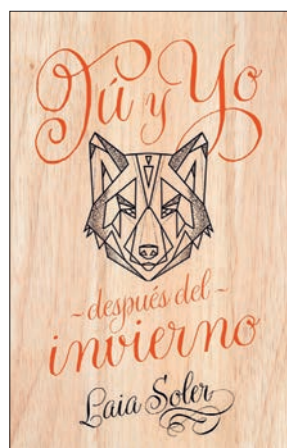
Amb les 15 catequesis sobre l'Eucaristia que el papa Francesc va oferir des del novembre del 2017 fins a l'abril del 2018 en el marc de les audiències generals dels dimecres a Roma, se'ns convida a aprofundir en el sagrament més important de la vida cristiana, que configura les nostres comunitats i pel qual se'ns envia a anunciar l'Evangeli al món.



ROCCO BUTTIGLIONE

Respuesta (amistosa) a los críticos de «Amoris laetitia»
Nuevo Inicio, 2018, 236 pág.

Feia temps que un document pontifici no provocava tanta polèmica. És el que ha passat amb *Amoris laetitia*, sobretot pel que fa a l'admissió a l'Eucaristia dels divorciats que s'han tornat a casar. En aquestes pàgines es respon a les crítiques plantejades per teòlegs i pastors sobre els punts més controvertits de l'exhortació apostòlica.



LAIA SOLER

Tú y yo después del invierno
Puck, 2018, 352 pág.

Des que va tornar a Valira, la ciutat de muntanya que la va veure créixer, Erin porta una existència tranquil·la amb el seu xicot Bruno i els amics de tota la vida. En aquest món, Erin aconsegueix mantenir a ratlla la foscor que des de nena li assetja l'ànima. A Valira disposa d'una arma secreta: el faig màgic del jardí, que des de sempre ha guiat les seves decisions.



SÍLVIA TARRAGONA

Tal como éramos
Roca, 2018, 240 pág.

La Sandra és periodista, té 39 anys i està aficionada a la música i als llibres. Una dona feta a ella mateixa. Tot sembla que li va a la perfecció fins que arriba un dia en què, per circumstàncies familiars, la desnonen de casa. La vida perfecta comença a ensorrar-se. Haurà d'aconseguir la força necessària per tirar endavant i afrontar el seu destí.



JUSSI ADLER-OLSEN

Selfies
Maeva, 2018, 496 pág.

Quan en un parc de Copenhaguen apareix el cos sense vida d'una dona gran, el comissari Carl Mørck rep l'encàrrec d'aclarir aquest assassinat brutal, que sembla que està relacionat amb una altra mort ocorreguda anys enrere. Alhora, un assassí en sèrie es dedica a atropellar dones joves.

CRÍTICA CINEMATogrÀFICA

MONTSERRAT CLAVERAS

Dra. en Història de l'Art i professora de Religió

**EL MILLOR ESTIU DE LA MEVA VIDA**

DIRECTOR: Dani de la Orden
REPARTIMENT: Leo Harlem, Toni Acosta, Maggie Civantos, Alejandro Serrano
GÈNERE: comèdia
 90 minuts
 Espanya

Un viatge inoblidable

En Curro és un home bo. Sí, jo el definiria com a bo. També és esbojarrat i infantil, innocent i ingenu, però és bo. I quan dic que és bo el que vull dir és que estima. Estima molt la seva dona i no menys el seu fill, i també la seva feina.

La seva empresa viu un moment de crisi i ell veu que el seu futur trontolla, ja que la seva economia va justeta. El seu matrimoni també està en crisi, atès que la seva dona creu que ell és eixebrat i irresponsable.

Per evitar que el seu fill visqui aquestes situacions crítiques, li promet el millor estiu de la seva vida, encara que no té diners. Per aconseguir-ho el nen ha de complir una condició, a saber, treure excel·lent a totes les assignatures del curs.

I la condició es dona: el nen s'ho treu tot amb excel·lents; tanta és la il·lusió d'anar amb el seu pare de viatge. Un viatge que nosaltres, espectadors, sabem que serà inoblidable.

El pare es veu obligat a complir la seva promesa. Això vol dir que ha de posar tota la imaginació i creativitat (no n'hi falta) en l'afany per fer-ho possible. I és que en Curro, que és esbojarrat, és sobretot un home familiar. Un home que vol ser un heroi per al seu fill. Ho serà?

En el viatge pare i fill viuran, per casualitat, uns dies en un espai na-

tural meravellós, una finca per a rics molt rics on s'ho passarà d'allò més bé en conèixer una nena, tan sola com ell, que no parla, i a qui la psicòloga no pot curar a pesar de les seves tècniques modernes i de la seva caríssima xerrameca, amb què promet a la mare de la nena el que no pot complir. En Curro i el seu fill ajudaran la nena a decantar-se per les bones relacions interpersonals, amb les quals es poden fer «miracles».

Finalment, una darrera consideració sobre els malvats —com gairebé sempre, el bé i el mal estan enfrontats—, els dolents, els malfactors, els estafadors i els corruptes, que en Curro, amb la seva innocència i ingenuïtat, posarà al seu lloc i els deixarà en evidència davant de les persones que mai no s'hi enfrontarien.

Dani de la Orden aconsegueix que la pel·lícula sigui apta per a tots els públics. Grans i petits la poden veure plegats i després poden parlar de tots els temes que toca, que, tot i que es presenten en clau de comèdia, són actuals i tenen profundes implicacions socials.

Els acudits d'en Curro (el gran Leo Harlem, a qui acompanyen gran actors del món de la comèdia espanyola) transmeten al seu voltant la seva positivitat i optimisme. Fins i tot l'espectador surt content de la sala, amb un somriure a la boca, encomanat per la seva alegria.

AMB BON HUMOR

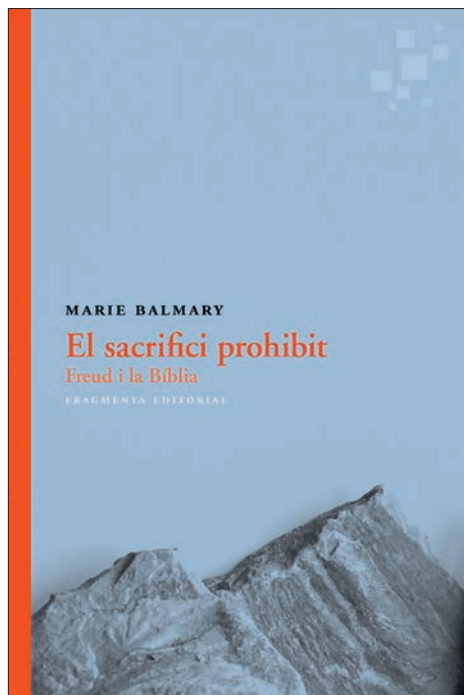


CRÍTICA LITERÀRIA

ROSA MARIA BOIXAREU
Síndica de Greuges de la URL



Sobre l'exegesi i la interpretació



MARIE BALMARY

El sacrifici prohibit
Freud i la Bíblia

Fragmenta editorial, 2018, 370 pàg.

Em centro en el tema de l'exegesi (què diu el text) per passar a l'hermenèutica (què *em* diu el text), i tots dos tenen a veure amb el llibre de Marie Balmary. Tenim, doncs, un triangle: Balmary-exegesi-hermenèutica.

En primer lloc, cal situar el context de *El sacrifici prohibit*. L'autora, psicoanalista de prestigi, s'apropa al text amb la finalitat de desentranyar el subconscient de les paraules, els personatges, els fets, els esdeveniments: cerca la imatge originària de la divinitat. Escolta el text amb desconfiança vers les traduccions donades. Aplica, també, un mètode de lectura en grup fent, sovint, extrapolacions a situacions que ella ha viscut amb pacients.

A grans trets: què fa Balmary en aquesta obra?

Llegeix alguns passatges bíblics a la recerca de què diuen, i valent-se del contrast amb diverses traduccions, però, principalment, amb una de pròpia i la d'autors com Chouraqui i Rashi.

Aquesta traducció pròpia la porta a adonar-se que, sovint, s'oblida el sentit literal. Fa una exegesi textual amb més voluntat de descoberta que de constatació. També va introduint comentaris d'apropament i de distància respecte a Freud, Lacan i, en menys mesura, Jung.

De fet, *El sacrifici prohibit* és una proposta de *de-construcció* del text bíblic, com a estratègia de lectura, un exercici de descoberta. Balmary analitza, desfà (desmunta) el text i construeix una interpretació des del seu punt de vista psicoanalític.

Al meu entendre: aquest llibre demana una lectura tranquil·la, aturar-se, pensar-hi, preguntar-se... Convida a una disposició d'aprenentatge, una invitació a descobrir.

Ajuda a entendre que el text bíblic és obert i s'obre a la lectura d'altres mirades i altres comprensions que l'enriqueixen i ens enriqueixen, que atrapen la nostra atenció i ens alerten que no tot ja està dit: «Hi ha molt a pescar en les aigües bíbliques...» (p. 199).

RAUXA

La buidor d'Occident

L'Occident contemporani ho ha jugat tot a proporcionar benestar econòmic a la població i a garantir l'estabilitat política i social. Amb l'abundància i la tranquil·litat ben assegurades no semblava que fes falta res més. La necessitat de transcendència, la set de sentit, la recerca de Déu van esdevenir coses supèrflues —pròpies d'estadis culturals anteriors— a les quals no calia donar resposta; és més, en un món en què tot ja semblava resolt, no valia la pena ni plantejar-se-les. La doble victòria contra l'Alemanya nazi i després contra la Rússia soviètica van fer creure a Occident que el seu era un triomf etern, i que el progrés era irreversible. L'autoengany ha estat total. Ara aquell benestar econòmic que semblava tan segur —únic patrimoni en què irracionalment s'havien posat totes les esperances— s'ha esquerdat. Occident s'ha quedat sense res per oferir. És una civilització buida, que només transmet fredor i sense sentit. Ha mensytin-gut i s'ha oblidat d'Atenes i Jerusalem, els seus dos grans fonaments; quan Occident llegeix *La Ilíada* o la Bíblia ja no s'hi reconeix, el cor de pedra que té ja no es commou. Però la set de sentit hi continua sent, i ha de ser saciada. Si Occident no troba la manera de fer-ho tard o d'hora algú altre ho farà per ell.

EDUARD BRUFAU

Agenda

Internet

CONGREGACIÓ DE LA MISSIÓ

Els missioners paüls estrenen nova web (<https://cmglobal.org/es>), que representa la dimensió multicultural i la internacionalitat de la congregació. Es tracta d'una gran xarxa global, de trobada i comunicació, que uneix les diverses realitats de la Congregació de la Missió.

Barcelona

MISSA DIADA DE CATALUNYA

El **dimarts 11 de setembre**, a les 10.00, missa amb motiu de la Diada nacional de Catalunya i en record del cardenal Vidal i Barraquer. Presidirà Mn. Miquel Barbarà. Organitza: Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Montserrat. Lloc: basílica de Santa Maria del Mar, Barcelona.

SANT IGNASI

El **dissabte 15 de setembre**, a les 17.00, visita guiada a càrrec de Migra Studium als llocs ignasians de la ciutat de Barcelona (c/ Palau, 3 – Barcelona).

TAIZÉ

El **dissabte 15 de setembre**, a les 20.30, pregària ecumènica organitzada per Migra Studium a l'església de la Mare de Déu de la Victòria de Barcelona (c/ Ataülf, 4).

MARE DE DÉU DE LA MERCÈ

El **diumenge 16 de setembre**, a les 17.30, processó de la Mercè des de la basílica. Recorrerà els carrers del Barri Gòtic fins a arribar a la plaça de la catedral. Tot seguit, s'entrarà al temple per la porta de Sant Iu; a les 19.00, missa.

CIÈNCIA

El **dijous 20 de setembre**, a les 18.30, conferència «Es va conèixer millor l'estructura de la nostra Galàxia», a càrrec de Mn. Francesc Nicolau. Lloc: sala Sant Jordi, Seminari Conciliar, c/ Diputació, 231, Barcelona.

CONCERT SOLIDARI

El **divendres 21 de setembre**, a les 20.00, relats i cançons a càrrec de Carmen Sara i Luis Guitarra en favor

de la construcció d'un pou a Kenya. Organitza: Urleku Fuente de Vida. Lloc: Lluïsos d'Horta, c/ Feliu i Codina, 7 i 9, Barcelona.

EXPOSICIÓ

Fins al 29 de setembre, exposició fotogràfica «1640. La revolta dels segadors». Lloc: Sala d'exposicions de la Biblioteca Ignasi Iglesias-Can Fabra, c/ del Segre, 22-32, Barcelona.

Girona

SANTUARI DE LA MISERICÒRDIA

El **diumenge 9 de setembre**, celebració del Vot de Poble i dia de la comarca del Maresme al santuari de la Misericòrdia de Canet de Mar: a les 12.00, en el transcurs de la missa, ofrena d'un fanalet per part de l'alcaldessa com a símbol d'agraïment.

SANTA EUGÈNIA

El **dimarts 11 de setembre**, a les 11.00, benedicció de la nova imatge de la santa a la parròquia de Santa Eugènia de Girona. Presideix el bisbe Francesc Pardo.

Sant Feliu de Llobregat

El **diumenge 16 de setembre**, de 10.00 a 18.00, recés dirigit per Mn. Lucas Pablo Prieto. Lloc: Missioneres Germanes de Betània, c/ Bonavista, 37, Cornellà de Llobregat.

Urgell

PATRIMONI

El **diumenge 16 de setembre**, a les 18.00, inauguració de la restauració de l'església de Muller.

Vic

COVA DE MANRESA

Del **divendres 21 de setembre al diumenge 30**, exercicis espirituals amb Ramon Fabregat, s.j. Més informació: tel. 938 720 422.

PREGUEM PER LES INTENCIONS DEL PAPA

Perquè els joves africans tinguin accés a l'educació i al treball en els seus països

Catalunya Cristiana

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 145 €

Gibraltar i Portugal: 145 €

Resta d'Europa: 222,99 €

Amèrica i Àfrica: 254,19 €

Àsia i Oceania: 325,43 €

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions

Periòdiques en Català

El setmanari rep l'ajut del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya

www.catalunyacristiana.cat

[f](https://www.facebook.com/catalunyacristiana) /catalunyacristiana

[@catcrist](https://twitter.com/catcrist)

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Macià Grau, Rosa M. Jané, Carme Munté, Joan Andreu Parra, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Víctor Gay, GIRONA; Miquel Àngel Martín, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Xavier Bisbal, VIC; Javier Molina, EL CAIRE; Ana Alba, JERUSALEM

Col·laboradors d'aquesta setmana: Pilarín Bayés, Rosa M. Boixareu, Teresa Carreras, Fernando Chica, Montserrat Claveras, Antonio Gil, Joan Guiteras, Pilar Malla, Jm M. Martí Bonet, Josep M. Massana, Joan A. Mateo, Ignasi Miranda, Victòria Molins, Glòria Monés, Consol Muñoz, Francesc Nicolau, Joan Pallarès-Personat, Montserrat del Pozo, Quique, Ignasi Ricart, Josep Rius-Camps, Josep Serra, Lluís Serra, Valentí Serra, Sebastià Taltavull, P-J Ynaraja

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014

BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giral (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri.

Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272

SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

CARME MUNTÉ

Aquesta ha estat la primera Trobada Mundial de les Famílies que ha viscut el matrimoni Xavier Padilla i Dolors Parellada com a responsables de Pastoral Familiar de l'arquebisbat de Barcelona. I si bé per motius familiars, finalment, només hi ha pogut anar el Xavier, per a tots dos ha estat una gran experiència d'Església universal.

Com valoreu l'experiència de la trobada de Dublín?

Submergir-se en aquest corrent de famílies, sacerdots i religiosos ha estat motiu d'alegria. L'Església ha fet un gran esforç pastoral a favor de les famílies. Treballant l'*Amoris laetitia*, Dublín ha donat resposta a dues falses creences de la nostra societat: que només de pa viu l'home i que és millor viure pensant només en un mateix. Allà s'ha fet evident que viure compartint l'Esperit és font de joia i solidaritat.

Quin és el principal missatge que us n'emporceu?

Que la família és font de felicitat. «La família és el somni de Déu per nosaltres», ha dit el Papa, pensant en la família domèstica, l'Església i la humanitat sencera. Tota la trobada ha convidat a gaudir-ne, a interessar-se pels seus problemes, a no agredir-la amb manques de respecte ni ofenses i a protegir-la de tot el que la destrueix. I a experimentar que fent-ho d'aquesta manera som feliços. No ha estat un missatge teòric perquè s'ha expressat amb la joia dels que el viuen i el creuen.

En quins signes concrets heu pogut constatar que la família continua sent una bona notícia per al món?

La família és la primera que pateix en pròpia carn el desordre del món: les guerres, els conflictes, les addiccions, la violència domèstica, els abusos sexuals, la misèria,

Xavier Padilla i Dolors Parellada, responsables de Pastoral Familiar de l'arquebisbat de Barcelona



«El principal missatge de Dublín és que la família és font de felicitat»

però al mateix temps, hem vist molts exemples de com la família és el lloc on l'Esperit lluita contra tanta destrucció, obrint camins de recuperació i d'alliberació per a les persones i els pobles. Pensem en els testimonis de famílies d'immigrants, joves promesos, solters que busquen parella, pares que tenen fills amb problemes, agents de pau política i social, i molts altres.

Quin ha estat l'ambient general de la trobada?

De simpatia i espontaneïtat. L'oferta de workshops ha estat molt abundant i interessant. Les misses diàries, centrals. La música, de gran bellesa. També moments penitencials. El Papa portava a sobre el dolor pels abusos de poder, de consciència i sexuals comesos dins l'Església i ha mostrat la seva

proximitat amb les víctimes demanant perdó i justícia. El cel blau tapat de sobte pels núvols que portaven pluja i fred ha estat la imatge d'aquest moment eclesial. L'arc de Sant Martí sobre un fons gris, l'esperança d'un futur millor.

De quina manera, tot el que heu viscut ho voleu portar a la pràctica com a delegats de Pastoral Familiar?

Aquestes trobades són una oportunitat per estimular la Pastoral Familiar a casa nostra i perquè moltes famílies puguin tastar la dimensió universal de l'Església i aprofundir en la seva vocació. Ens caldrà conèixer primer les activitats pastorals que ja existeixen, potenciar-les i animar-les en la perspectiva de la propera Trobada que es farà a Roma el 2021.



Si no hi va, no ve.

Si l'orgànica no va al marró no es transforma en compost per fertilitzar el sòl o en biogàs per generar electricitat. I, per tant, no torna, trenquem el cicle i la malbaratem com a recurs.

No barregis l'orgànica amb els altres residus.